

1 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

1.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník:	1. ročník	9 hodin týdně
	2. ročník	9 hodin týdně
	3. ročník	8 hodin týdně
	4. ročník	8 hodin týdně
	5. ročník	8 hodin týdně

Celkem 42 hodin, z toho je vyučovací předmět posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace, neboť do vzdělávacího obsahu integrujeme vzdělávací obor Etická výchova.

Charakteristika vyučovacího předmětu: Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, hovořit. Získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Cíl vzdělávací oblasti: Rozvoj pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí běžných pravidel komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti. Vést ke kultivovanému projevu a rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře.

Poznámky: Vyučovací předmět Český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter. Od 2. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V 1. a ve 2. ročníku jsou žáci děleni na skupiny podle ročníků. V 1. až v 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Multikulturní výchova, Osobnostní sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova.

1.1.1 Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura 1. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 1. ročník – 9 hodin týdně

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Český jazyk a literatura 1. stupeň

Jazyková výchova

- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy
- píše správně i/y po měkkých a obojetných souhláskách, velká písmena v typických případech vlastních jmen
- určuje slovní druhy
- rozlišuje spisovné a nespisovné tvary
- vyhledává základní skladebné dvojice
- píše správně i/y ve slovesech
- vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročné texty
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním a kontroluje vlastní písemný projev
- Reprodukuje a zapamatuje si obsah přiměřeně složitěho sdělení
- vede správně telefonický rozhovor
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost
- na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

Literární výchova

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- přednáší z paměti texty přiměřené věku
- vyjadřuje pocity z přečteného textu
- podle svých schopností pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele
- podle svých schopností tvoří vlastní literární text na dané téma

Učivo vyučovacího předmětu Český jazyk 1. stupeň

- čtení jako zdroj informací, technika čtení, čtení s porozuměním
- mluvený projev jeho techniky

- písemný projev a jeho hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu
- zvuková stránka jazyka
- slovní zásoba a tvoření slov
- tvarosloví
- skladba
- pravopis po stránce lexikální, morfologické a syntaktické
- zážitkové čtení a naslouchání
- základní literární pojmy
- tvořivé činnosti s literárním textem

TERMÍN	UČIVO – 1. ročník český jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	<p>Hlásky a písmena A a, O o. Přiřazování písmen k obrázkům. Vyhledávání a čtení písmen.</p> <p>Hlásky a písmena E e é, U u ú ů. Vyhledávání a čtení písmen. Skládání písmen podle diktátu.</p> <p>Hlásky a písmena I i í, M m. Čtení, vyhledávání, přiřazování písmen k obrázkům.</p> <p>Psaní: Uvolňovací cviky: oblouky, závity, čáry přímé, svislé, vodorovné</p>	Osobnostní a sociální výchova	<p>Motivační pohádky na písmena</p> <p>Pracovní sešit k ŽA, Živá abeceda</p>
Říjen	<p>Slabiky s M m. Hlásky a písmeno L l, slabiky s L l. Skládání podle diktátu.</p> <p>Hlásky a písmeno S s, P p. Slabiky se S s. Návčik a čtení slov máma, láme...</p> <p>Slabiky s P p. Hlásky a písmeno T t. Návčik čtení slov: pole, síla...</p> <p>Slabiky s T t. Hlásky a písmeno J j. Návčik čtení slov. Skládání slov.</p> <p>Čtení s porozuměním. Skládání slov. Dokončení ŽIVÉ ABECEDY.</p> <p>Psaní: -Uvolňovací cviky: šikmé čáry, smyčky, vajíčko, vlnovky, hůlky</p> <p>-Opis, přepis, diktát</p> <p>Návčik psaní – e, i</p>	Výchova demokratického občana	<p>Karty na vyvození slabik</p> <p>Kostky s písmeny</p> <p>Hra na zloděje</p> <p>Předčítání a poslech pohádek</p>
Listopad	<p>Čtení slov. Skládání slov. SLABIKÁŘ.</p> <p>Procvičování čtení slov. Čtení vět. Skládání slov. Vyhledávání slov ve sloupci.</p> <p>Hlásky a písmeno V, v, Y, y, Ů, ů</p> <p>Čtení vět s porozuměním textu. Skládání slov. Tvoření slov ke slabikám.</p> <p>Čtení slov typu: mám-máme, top-topí. Čtení vět s porozuměním textu.</p> <p>Čtení dvouslabičných slov s otevřenou slabikou, později uzavřenou slabikou</p> <p>Dvojhásky – ou</p> <p>Slova opačná</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Jednoduchý popis</p> <p>Psaní: -Návčik u, dlouhé samohlásky, M, věty, t, j</p> <p>-Opis, přepis, diktát</p>	Výchova demokratického občana	<p>Český slabikář 1. díl</p> <p>Hra na zloděje</p> <p>Mřížky – nakupování písmen</p> <p>Pasování žáků na písálka (děti dostanou plnicí pero)</p>

<p>Prosinec</p>	<p>Hláska a písmeno N, n. Čtení vět s porozuměním textu. Procvičování slov jím – jíme.</p> <p>Hláska a písmeno D, d. Čtení slov typu: dopis, dudá... Čtení vět s porozuměním textu.</p> <p>Hláska a písmeno K k. Čtení slov typu daleko, pojede. Čtení textu s porozuměním</p> <p>Hláska a písmeno Z, z, hláska a písmeno C, c</p> <p>Zimní básničky a koledy</p> <p>Slova opačná s předponou (jeli – nejeli)</p> <p>Obrázková osnova</p> <p>ů – uprostřed a na konci slova</p> <p>Psaní: -Nácvik: l, s, y, ti, ů,</p> <p>-Opis, přepis, diktát</p>	<p>Mediální výchova</p>	<p>Hádanky a tajenky</p> <p>Na tleskanou – hra se slabikami a slovy</p> <p>Obrázková osnova</p>
<p>Leden</p>	<p>Hláska a písmeno R, r. Slova s R, r., Čtení vět. Skládání vět.</p> <p>Hláska a písmeno B, b, H, h. Čtení slov se B, b,H, h. Čtení textu s porozuměním. Skládání vět, slov.</p> <p>Hláska a písmeno H h. Čtení textu s porozuměním. Skládání vět. Doplnění slov do textu</p> <p>Slova se dvěma souhláskami na začátku, později uprostřed slova</p> <p>Předložky z – ze – za, k – ke</p> <p>Dramatizace pohádek</p> <p>Psaní: Nácvik: V, v, N, n, P, p, k</p> <p>Přepis, opis, diktát</p>	<p>Multikulturní výchova</p>	<p>MC kazeta ke Slabikáři(kontrola s textem, zhudebněné básničky)</p> <p>Veršované pohádky, křížovky, doplňovačky a rébusy</p>
<p>Únor</p>	<p>Čtení obtížnějšího textu, hbité čtení, Český slabikář 2.díl, Slabikář Alter</p> <p>Předčítání, poslech a vyprávění příběhů s dětským hrdinou</p> <p>Znaménka za větou a ve větách</p> <p>Dopis</p> <p>Doplňování slov do textu, skládání vět.</p> <p>Hláska a písmeno Č č. Čtení textu s porozuměním. Skládání vět. Práce s říkadlem.</p> <p>Psaní: -Nácvik: z, Z, S, d, T, I, U</p> <p>-Přepis, opis, diktát (věty)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Dětské časopisy</p> <p>Hádanky a tajenky</p> <p>Poslech na CD</p> <p>Hry na intonaci mluvené řeči</p>
<p>Březen</p>	<p>Hláska a písmeno Č, č, Š, š, Ž, ž. Čtení slov, předložkové výrazy. Poslech textu.</p> <p>Pracujeme s pohádkou.</p> <p>Jaro v dětské literatuře (básničky)</p> <p>Slova se zavřenou slabikou</p> <p>Tvoření souvětí</p> <p>Psaní: -Nácvik: C, c, r, J, L, b</p> <p>-Přepis, opis, diktát</p>	<p>Environmentální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Divadlo – loutkové a maňáskové</p> <p>Dětské časopisy</p> <p>MC kazeta ke slabikář</p>
<p>Duben</p>	<p>Hláska a písmeno Ř, ř. Čtení jmen se slabičnými předložkami (před, nad, pod, přes)</p> <p>Hláska a písmeno G g, F f. Čtení a skládání slov, doplňování slov. Práce s dětským časopisem.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Divadlo loutkové a maňáskové</p> <p>MC kazeta ke slabikář</p>

	<p>Hláska a písmeno CH ch. Čtení textu s porozuměním. Skládání rozstříhaného textu. Pracujeme s básněmi. Velikonoční koledy</p> <p>Slabiky dě, tě, ně. Slabiky di, ti, ni</p> <p>Čtení textu s porozuměním.</p> <p>Hlávky d', t', ň. Procvičování čtení slov typu: krtek, strom...</p> <p>Doplňování sloves do vět, pořádek slov ve větě</p> <p>Dramatizace: U lékaře, Ve škole</p> <p>Psaní: -Nácvik: R, B, H, h, č, Č, E, š, Š</p> <p>-Přepis, opis, diktát</p>		Hra na zloděje
Květen	<p>Rozloučení se Slabikářem. S l a v n o s t i S l a b i k á ř e.</p> <p>Úvod do učebnice Moje první čítanka.</p> <p>Čtení obtížných slov, skupiny bě, pě, vě, mě</p> <p>Slova stejného či podobného významu, slova mnohoznačná, citově zabarvená</p> <p>Psaní: -Nácvik: ž, Ž, ch, Ch, ř, ř, g, G, K, k, f, F, psaní dě – tě –ně</p> <p>-Přepis, opis, diktát</p>	Výchova demokratického občana.	Hra na zloděje Hádky a tajenky
Červen	Moje první čítanka, opakování a procvičování	Osobnostní a sociální výchova	Oblíbené aktivity

Tabulka 1 - Český jazyk 1. ročník

Český jazyk a literatura 2. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2. ročník – 9 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Cíle vzdělávací oblasti:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými i literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Komunikační a slohová výchova

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru; podstatná jména, slovesa, předložky
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě,tě,ně,bě,pě,vě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- rozlišuje a rozpozná ilustrace od ilustrátorů: O. Sekora, M. Aleš, H. Zmatlíková, J. Kožíšek, J. Trnka, J. Lada, J. Čapek, Z. Miler
- poznává básníky F. Hrubína, J. V. Sládka, J. Kožíška, J. Vodňanského, J. Žáčka, J. Skácela, J. Bruknera
- poznává autory V. Čtvrťka, B. Němcovou, Vl. Vančuru, O. Sekoru, F. Nepila, J. Koláře, J. Karafiáta

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, v tělocvičně, v přírodě.

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník jazyková výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování: slovo, slabika, věta – vzpomínky z prázdnin Opakování: slovo slabika, věta, velká psací písmena Opakování: věta, slovo a slabika Velká psací písmena a počet slov ve větě. Věta – začátek a konec věty, určování počtu slov ve větě. Sloh - Jak se zdravíme v rodině, vypravování.	Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka	Lidská setkání, vztahy mezi lidmi, odlišnost, podobnost
Říjen	Věta – začátek a konec věty, pořadí vět. Co víme o větě. Druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací. Psaní vět dle poslechu. Opakování učiva o větě – věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací a znaménka za větami. Sloh: Vypravování – sběr šípku Dialog - zdravení	Mediální výchova	
Listopad	Pořádek vět: opakování – druhy vět Sloh: Listopad – tvoření vět, vypravování. Pořadí vět. Věty se skládají ze slov. Slova se skládají ze slabik. Dělení slov na konci řádku. Dělení slov na slabiky. Přídavná jména Uvědomění si slov s tvrdými slabikami. Sloh: Strašpytel	Environmentální výchova	rozdvojení emocionálních vztahů k přírodě
Prosinec	Hlásky – samohlásky – krátké, dlouhé, dvojhásky. Hlásky – samohlásky – psaní a čtení krátkých a dlouhých samohlásek a-á, e-é, i-í, Samohlásky krátké a dlouhé, psaní u-ú-ů, dvojhásky. Sloh: Kouzelná slova, Vánoce	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	-reflektuje na fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování ve vypjatých situacích
Leden	Sloh: Malá popleta – vztahy v rodině – příbuzenské Samohlásky dlouhé a krátké. Souhlásky – tvrdé – doplňování neúplných slov samohlásky krátké a dlouhé. Souhlásky tvrdé – doplňování do neúplných slov, psaní na základě poslechu. Tvrdé souhlásky - souhrnná cvičení. Uvědomění si slov s měkkou slabikou Spojky, souvětí, slova nadřazená a podřazená, předložky	Výchova demokratického občana Multikulturní výchova	- člověk ve společnosti
Únor	Měkké souhlásky - ž, š, č, ř, c, j, d', t', ň Souhlásky měkké – doplňování do neúplných slov. Souhlásky tvrdé a měkké – doplňování do neúplných slov. Procvičování měkkých a tvrdých souhlásek – souhrnná cvičení. Souvětí, čárky, spojky Sloh: Obrázková osnova – Třešeň, Zima Psaní vět dle poslechu.	Mediální výchova, osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.
Březen	Slova s měkkými slabikami ži, ši, či, ři, ci, ji, di, ti, ni. Doplňovací cvičení. Psaní vět na základě poslechu. Tvrdé a měkké souhlásky – opakování a procvičování. Obojetné souhlásky. Slabikotvorné souhlásky – r, l Sloh: Čtyři roční období Podstatná jména. Abeceda(telefonní seznam)	Osobnostní a sociální výchova	
Duben	Opakování tvrdých a měkkých souhlásek. Podstatná jména. Vlastní jména osob, zvířat, věcí. Vlastní jména osob, zvířat, věcí a názvy měst, obcí, řek. Shrnutí učiva o vlastních jménech. Sloh: Tomáš se umí omluvit(dialog) Setí hrášku(postup) Slovesa – co dělají osoby, zvířata a věci	Osobnostní a sociální výchova	- umožňuje získání základních sociálních dovedností pro řešení konfliktních situací – morální rozvoj

	Opakování - podstatná jména a slovesa. Pořadí vět v textu		
Květen	Slabiky dě, tě, ně. Opakování podstatných jmen a sloves. Slabiky bě, pě, vě, mě. Psaní vět na základě poslechu. Sloh: Hrníček – popis Druhy slov – vyhledávání v textu. Opakování slabik dě,tě,ně, bě, pě, vě, mě. Párové souhlásky b-p, d-t, d'-t', h-ch Procvičování slovních druhů (podstatná jména, slovesa, předložky) Sloh: U lékaře	Výchova demokratického občana	Oslovení, pozdrav, poděkování.
Červen	Párové souhlásky b-p, d-t, d'-t', h-ch, v-f, s-z, š-ž. Párové souhlásky – procvičování Slovní druhy Sloh: Ptáčata – nahrazování slov Opakování učiva: slovní druhy, věta, slovo, slabika, hláska, rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek.	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 2 - Jazyková výchova 2. ročník

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník čtení	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení plynulé čtení jednoduchých vět užívání správného slovního přízvuku uplatnění přirozené intonace hlasité a tiché čtení s porozuměním	Osobnostní a sociální výchova	Čítanka Čtení pro radost Četba podle výběru dětí (pondělky)
	Práce s literárním textem poslech četby poezie a prózy spojování obsahu textu s ilustrací vyprávění pohádek a povídek o dětech přednes básní řešení hádanek a slovních hříček dramatizace pohádky nebo povídky	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Mediální výchova	
	Povídáme si nad literárním textem, nad knihou co rádi čteme, orientujeme se v pohádkách seznamujeme se s knihami o přírodě a věcech doporučujeme knihu spolužákovi	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova	
	Seznamujeme se se základy literatury poezie: báseň, verš, rým, přízvuk, přednes próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky výtvarný doprovod	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Mediální výchova	
	Přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení plynulé čtení jednoduchých vět užívání správného slovního přízvuku uplatnění přirozené intonace hlasité a tiché čtení s porozuměním	Osobnostní a sociální výchova	Čítanka Čtení pro radost Četba podle výběru dětí
	Práce s literárním textem poslech četby poezie a prózy spojování obsahu textu s ilustrací vyprávění pohádek a povídek o dětech přednes básní řešení hádanek a slovních hříček dramatizace pohádky nebo povídky	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Mediální výchova	
	Povídáme si nad literárním textem, nad knihou co rádi čteme, orientujeme se v pohádkách	Osobnostní a sociální výchova	

	seznamujeme se s knihami o přírodě a věcech doporučujeme knihu spolužákovi	Výchova demokratického občana Mediální výchova	
	Seznamujeme se se základy literatury poezie: báseň, verš, rým, přízvuk, přednes próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky výtvarný doprovod	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Mediální výchova	
	Přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení plynulé čtení jednoduchých vět užívání správného slovního přízvuku uplatnění přirozené intonace hlasité a tiché čtení s porozuměním	Osobnostní a sociální výchova	Čítanka Čtení pro radost Četba podle výběru dětí (pondělky)
	Práce s literárním textem poslech četby poezie a prózy spojování obsahu textu s ilustrací vyprávění pohádek a povídek o dětech přednes básní řešení hádanek a slovních hříček dramatizace pohádky nebo povídky	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Mediální výchova	

Tabulka 3 - Čtení 2.ročník

Dodatek k tabulce: Termíny v této tabulce nejsou určeny z důvodu prolínání všech částí učiva literatury ve druhém ročníku.

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník psaní	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	A, a, přepis Á, á, pojmenování slov b, tvoření vět B, vlastní jména, rébusy C, c	Osobnostní a sociální výchova	Písanka – Půlhodinka psaní
Říjen	Č, č, číslovky, opis Přepis, rébus, tvoření slov d, slova s předponou D, přepis, dokončení vět Ď, ď, tvoření vět podle obrázků	Environmentální výchova	
Listopad	e, é, opis přepis slov E, É, hádanky, rébusy f, psaní neobvyklých slov F, vlastní jména, tvoření vět	Výchova demokratického občana	
Prosinec	G, g, opis h, pojmenování obrázků H, vlastní jména, hádanky Vánoční pozdrav	Osobnostní a sociální výchova	Vánoční přání Dopis Ježíškovi
Leden	Ch, ch, přepis, opis, encyklopedie i, í, přepis, opis I, Í, tvoření vět s dvojicemi slov J, j, vlastní jména	Environmentální výchova	
Únor	k, tvoření vět, slova končící na k K, vlastní jména, slova začínající na k L, l, popis obrázků, opis, přepis M, m, tvoření vět podle obrázků	Mediální výchova	
Březen	N, n, tvoření vět, hádanky Ň, ň, opis, přepis Údaje o sobě O, o, slova na o, přepis P, p, tvoření vět se jmény, opis	Environmentální výchova	
Duben	Q, q, cizí slova, encyklopedie	Osobnostní a sociální	Velikonoční přání

	R, r, pojmenování obrázků, vlastní jména Ř, ř, jazykolamy S, s, vlastní jména, tvoření vět Š, š, přepis	výchova Environmentální výchova	
Květen	T, t, více t ve slově, hádanka, vlastní jména Ť, ť, přepis, opis Přísluví U, u, tvoření vět ú, ů, doplňování do slov V, v, přepis, opis Tvoření slov na daná písmena	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova	
Červen	W, w, slova cizího původu Encyklopedie, slovních cizích slov X, x, tvoření vět Y, y, Ý, ý, opis, přepis Z, z, Ž, ž, přirovnání	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Mediaální výchova	Adresa Pozdrav z prázdnin

Tabulka 4 - Psaní 2.ročník

Český jazyk a literatura 3. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3. ročník – 8 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu.(1 hodina týdně)

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.(5 hodin týdně)

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.(2 hodiny týdně)

Cíle vzdělávací oblasti:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými i literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Komunikační a slohová výchova

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru; podstatná jména, slovesa, předložky
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách po vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Učivo vyučovaného předmětu: Viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, v tělocvičně, v přírodě.

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník komunikační a slohová výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Vlastní vyprávění zážitků z prázdnin Vyprávění podle dané osnovy Vyprávění a sestavení osnovy	Osobnostní a sociální výchova	Pohlednice, fotografie
Říjen	Telefonický rozhovor Dialog, omluva Popis(loutka, ...)	Mediální výchova Výchova demokratického občana	
Listopad	Vyprávění podle osnovy Obměňování osnovy Inzerát	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Časopisy, inzeráty
Prosinec	Dopis Vánoční přání Pracovní postup podle osnovy	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Vánoční pohled
Leden	Vyprávění podle obrázkové osnovy Popis(věci kolem nás) Rozhovor ve dvojici(střídání dialogů mluvčích)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	mikrofon
Únor	Využití přejatých slov v textu Vyprávění pohádky podle osnovy Vytváření vlastního textu na dané téma	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Slovník přejatých slov
Březen	Využití přídavných jmen a citoslovcí v textu Zvuky kolem nás	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Duben	Velikonoční přání Vyprávění podle osnovy(velikonoce, zvyky) Sestavení vlastní osnovy	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Květen	Sestavení osnovy a nadpisu Popis(zvíře, ...)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Červen	Vyprávění podle osnovy(prázdniny) Opakování žánrů: adresa, blahopřání, inzerát, dopis, popis, tiskoviny, vypravování (osnova)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	

Tabulka 5 - Komunikační a slohová výchova 3. ročník

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník jazyková výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva 2. ročníku Párové souhlásky uvnitř slova		
Říjen	Párové souhlásky uvnitř slova Abeceda Stavba slova Vyjmenovaná slova po b	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Karty (kořeny slov, předpony, přípony),
Listopad	Vyjmenovaná slova po b Slova souznačná Vyjmenovaná slova po l		
Prosinec	Podstatná jména – rod, číslo, pád	Osobnostní a sociální výchova	
Leden	Vlastní jména Vyjmenovaná slova po m	Environmentální výchova	
Únor	Vyjmenovaná slova po p Slovesa – osoba a číslo	Mediální výchova	
Březen	Slovesa – časování Vyjmenovaná slova po s Slova protikladná		
Duben	Vyjmenovaná slova po v	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	
Květen	Vyjmenovaná slova po z Slovní druhy – ohebné a neohebné Souvětí, věta jednoduchá	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova	Skládky, větné vzorce, vlak
Červen	Opakování	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Mediální výchova	

Tabulka 6 - Jazyková výchova 3. ročník

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník literární výchova	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
	Plynulé čtení s přirozenou intonací, tempem, přízvukem, výběr a přednes uměleckých textů s důrazem na přesvědčivé a upřímné sdělení posluchači (práce s pauzami, hlasem, dýcháním, tempem,...)	Osobnostní a sociální výchova	Přehlídka recitátorů, přehlídka dětského divadla, tiché i hlasité čtení s porozuměním obsahu
	Próza, verše, drama Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, herec, kniha, čtenář, knihovna, režisér, verš, rým, ilustrace, ilustrátor, přirovnání, přísloví	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, Mediální výchova	Hledání, porovnávání, pantomima, dramatizace, návštěva divadel, knihoven, besedy se spisovateli, výstavy, luštěnky, křížovky
	Vyprávění o vlastní přečtené knize, (výběr knihy) písemný zápis v sešitě (přiměřený rozsah)	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova,	Deník čtenáře, prodavač knih – nabízí to nejlepší
	Vyprávění přečteného textu – stručný obsah (na základě výběru podstatných informací a faktů), dramatizace textu, vlastní literární pokusy	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana,	Tvoření dialogů, divadelní představení, výrazný přednes, vlastní vypracování, doplnění, úprava textu (modernizace, změny postoje mluvčího,...)
	Poslech a čtení různých literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, rozlišování literárně hodnotných textů	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, Mediální výchova	Poslech CD, video, čtení učitele, dobří čtenáři, porovnávání stejných knih od různých vydavatelství

Tabulka 7 - Literární výchova 3. ročník

Dodatek: Termíny v této tabulce nejsou určeny z důvodu prolínání všech částí učiva literatury ve třetím až pátém ročníku. Učivo čtvrtého a pátého ročníku je rozšiřující a navazující na třetí ročník.

Charakteristika výuky českého jazyka ve 2. období (4. a 5. ročník):

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- literární výchovou

Jan Amos Komenský, Didaktika velká, kapitola XIX.:

„Všude řeč s věcmi a věci s řečí půjdou spolu stejným krokem.“

Komunikačním a slohovým dovednostem je v tomto vzdělávacím období vyučováno tak, aby byl podporován a podněcován duševní rozvoj žáků a zároveň byla rozvíjena jejich individualita. V předmětu český jazyk se komunikační a slohové dovednosti realizují při čtení, naslouchání, mluveném a písemném projevu žáků. Na plnění tohoto úkolu se ve 4. a 5. ročníku podílí i výuka v rámci ostatních předmětů. Díky činnostnímu způsobu vzdělávání mají totiž žáci dostatek příležitostí k tomu, aby hovořili, diskutovali, vyjadřovali se o tom, co pozorují, dělají, co právě zjišťují, co prožívají ve všech předmětech. Činnostní způsob komunikativní výuky podporuje probouzení a rozvíjení duševního života žáků a mnohdy vede i k vůbec prvnímu pocitu uvědomění si hodnot své osobnosti. Tím, že v průběhu 2. vzdělávacího období soustavně dbáme na to, aby žáci četli správně a s porozuměním, jim otevíráme cestu k jejich budoucímu vzdělávání. Realizovat tento způsob výuky nám velmi pomáhají materiály vytvořené zvláště pro činnostní učení. Pro 4. a 5. ročník se ve dvouletém cyklu budou po roce pravidelně opakovat komunikační a slohová výchova s výchovou etickou.

V 2. období základního vzdělávání je naším úkolem zautomatizovat základní pravopisné jevy určené pro 1. vzdělávací období, proto zde věnujeme *Jazykové výchově* značnou pozornost.

Chceme-li při výuce českého jazyka dosáhnout dobrých výsledků, je třeba stále dbát o to, aby všichni žáci porozuměli významu slov. K tomu využíváme vjemy sluchové, zrakové i motorické. Činnostní výuka českého jazyka, při které dostávají žáci stále příležitost k aktivní činnosti, má neocenitelný význam jak pro jazykové vyučování, tak pro výuku naukových předmětů. K uspokojivým výsledkům vede jedině vyučování, které je pro žáky srozumitelné a pochopitelné.

Máme-li rozvíjet slovní zásobu žáků, chceme-li je dobře naučit pravopis a ostatní učivo jazykové výchovy, zařazujeme do výuky pravidelná pravopisná a mluvní cvičení. Soustavně prováděné a promyšlené sestavy těchto cvičení vedou k zautomatizování mluvnických a pravopisných jevů. Dbáme na to, aby cvičení měla praktický ráz a žáci byli při cvičeních aktivní. Žákům stále umožňujeme, aby o učivu přemýšleli a předložené jevy používali v řeči i písmu. Při vyučování pravopisu pravopisné jevy vždy odůvodňujeme. Žáky vedeme k praktickému používání mluvnických jevů. Podněcujeme je, aby svá pozorování, zkušenosti a poznatky při výuce sami vyjadřovali a věty s mluvnickými jevy obměňovali. Tato mluvní cvičení zařazujeme do výuky krátce ale často. Při užívání jednotlivých pravopisných a mluvnických jevů ve spojeních si žáci tyto jevy osvojí lépe než z teoretických výkladů a pouček. Gramatika i pravopisná pravidla vyplývají z praktického využití přirozeně a nenásilně a žáci si je osvojují snadněji a trvaleji.

Jazykové dovednosti žáků se ve vyučování českého jazyka realizují v těchto složkách: zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis.

Literární výchově se věnuje pozornost při čtení uměleckých textů, při čtení článků přírodovědného, zeměpisného i dějepisného obsahu, a to jak z čítanek, tak i z jiných učebnic nebo vhodných

vybraných knih. Při literární výchově se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnicky správně.

Ve 4. a 5. ročníku se ve výuce Čj začíná více využívat tichého čtení a žáci jsou vedeni k samostatné práci s textem. Učitel dbá na to, aby i tiché čtení žáků bylo uvědomělé, a proto při něm dává žákům takové úkoly, které mu umožní zjistit, zda žáci potichu přečtený text pochopili. Text určený k tichému čtení nemá být zpočátku dlouhý. Otázky k obsahu si mohou zadávat sami žáci, může se ptát i učitel. Je možné využít otázek připravených v čítankách. Žáci mohou také vyprávět o tom, co četli, nebo si nakreslit k textu obrázek.

Součástí literární výchovy v tomto období je též pokračování ncviku hlasitého čtení. Žáci se přitom učí správně členit čtené věty nejen podle interpunkce, ale i logickými pauzami a také klást správný větný přízvuk.

Práce v hodinách čtení přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků, rozvíjí jejich smyslové vnímání, myšlení, řeč, fantazii a paměť.

Používané Čítanky (Nová škola Brno) jsou pro toto období připraveny i s úkoly pro tvořivou práci žáků. Je v nich dostatečné množství ukázek, které žáky zaujmou svým obsahem a které je, v návaznosti na čítanky pro 1. období, seznámí s dílem známých českých a evropských spisovatelů. V čítankách pro 4. a 5. r. se vyskytují i texty přírodovědné a historické, které jsou svým jazykem a obsahem přiměřené věku žáků. Učivo přírodovědy a vlastivědy žákům přiblíží a pomohou pochopit.

Novým úkolem, který literární výchova, společně s naukovými předměty, v tomto období plní, je určení hlavních myšlenek textu, jejich sestavení do krátké osnovy a souvislé vyprávění základního obsahu článku podle této osnovy – žáci se učí učit z učebnic. Dobře nám k tomu slouží krátké naučné texty s přírodovědným a vlastivědným obsahem.

TERMÍN	UČIVO – 4. – 5. ročník komunikační a slohová výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Vlastní vyprávění zážitků z prázdnin Článek pro dětský časopis	Osobnostní a sociální výchova	Pohlednice, fotografie
Říjen	Popis předmětu Popis pracovního postupu Dialog, omluva	Mediální výchova Výchova demokratického občana	
Listopad	Vyprávění podle osnovy Dopis a jeho části Telegram	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Časopisy, inzeráty
Prosinec	Vánoční přání Plakáty na besídku Vyprávění(povídka) Vánoční zvyky	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Vánoční pohled
Leden	Vyprávění(líčení zážitků) Osnova vypravování Rozhovor ve dvojici(střídání dialogů mluvčích)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	mikrofon
Únor	Vypravování s pomocí obrázků a encyklopedií Masopust(tradice)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Slovník přejatých slov
Březen	Vyprávění podle představy a fantazie(z textu) Vypravování(z oblasti dramatického umění, hudby, literatury, ...)	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Duben	Velikonoční přání Dopis	Osobnostní a sociální výchova	

		Výchova demokratického občana	
Květen	Oznámení Plakáty na besídku Zpráva	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Červen	Vyprávění(prázdniny Rozbor básně	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	

Tabulka 8 - Komunikační a slohová výchova 4. - 5.ročník

TERMÍN	UČIVO – 4. ročník český jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva Čj 3. r. Stavba slova. Význam slov. Abeceda. Věta jednoduchá. Souvětí. Předpony a předložky.	Osobnostní a sociální výchova	
Říjen	Předpony a předložky. Slovní druhy.	Mediační výchova	
Listopad	Vyjmenovaná slova po B,L,M,P,S,V,Z - průběžně Slovesa -1.část	Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	Vyjmenovaná slova po B. Slovesa 2.část	Osobnostní a sociální výchova	
Leden	Skladba. Stavba věty jednoduché. Podmět a přísudek. Shoda podmětu s přísudkem –průběžně	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Podstatná jména, vzory rodu středního, ženského	Osobnostní a sociální výchova	
Březen	Podstatná jména, vzory rodu ženského	Osobnostní a sociální výchova	
Duben	Podstatná jména, vzory rodu mužského	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Podstatná jména, vzory rodu mužského	Osobnostní a sociální výchova	
Červen	Souvětí. Opakování. Test.	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 9 - Český jazyk 4. ročník

TERMÍN	UČIVO – 5. ročník český jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva Čj 4. r. Stavba slova. Význam slov. Věta jednoduchá. Souvětí.	Osobnostní a sociální výchova	
Říjen	Předpony a předložky. Slovní druhy.	Mediální výchova	
Listopad	Vyjmenovaná slova po B,L,M,P,S,V,Z - průběžně Slovesa – opakování. Slovesný způsob	Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	Zájmena –druhy. Skloňování zájmen. Číslovky – druhy, skloňování číslovek	Osobnostní a sociální výchova	
Leden	Skladba. Stavba věty jednoduché. Podmět a přísudek. Shoda podmětu s přísudkem –průběžně	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Podstatná jména, vzory rodu středního, ženského	Osobnostní a sociální výchova	
Březen	Podstatná jména, vzory rodu mužského	Osobnostní a sociální výchova	
Duben	Přídavná jména Druhy, vzory, pravopis přídavných jmen.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Přídavná jména pravopis. Slovní druhy neohebné.	Osobnostní a sociální výchova	
Červen	Přímá řeč. Opakování. Test.	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 10 - Český jazyk 5. ročník

TERMÍN	UČIVO – 4. - 5. ročník literární výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
	Plynulé čtení s přirozenou intonací, tempem, přízvukem, výběr a přednes uměleckých textů s důrazem na přesvědčivé a upřímné sdělení posluchači (práce s pauzami, hlasem, dýcháním, tempem,...)	Osobnostní a sociální výchova	Přehlídka recitátorů, přehlídka dětského divadla, tiché i hlasité čtení s porozuměním obsahu
	Próza, verše, drama Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, herec, kniha, čtenář, knihovna, režisér, verš, rým, ilustrace, ilustrátor, přirovnání, přísloví	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, Mediální výchova	Hledání, porovnávání, pantomima, dramatizace, návštěva divadel, knihoven, besedy se spisovateli, výstavy, luštěnky, křížovky
	Vyprávění o vlastní přečtené knize, (výběr knihy) písemný zápis v sešitě (přiměřený rozsah)	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova,	Deník čtenáře, prodavač knih –nabízí to nejlepší
	Vyprávění přečteného textu – stručný obsah (na základě výběru podstatných informací a faktů), dramatizace textu, vlastní literární pokusy	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana,	Tvoření dialogů, divadelní představení, výrazný přednes, vlastní vypracování, doplnění, úprava textu (modernizace, změny

	Poslech a čtení různých literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, rozlišování literárně hodnotných textů	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, Mediální výchova	postoje mluvčího,...) Poslech CD, video, čtení učitele, dobří čtenáři, porovnávání stejných knih od různých vydavatelství
--	--	---	--

Tabulka 11 - Literární výchova 4. - 5.ročník

Etická výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Etická výchova

Ročník
4. ročník 1 hodina týdně
5. ročník 1 hodina týdně

Do vzdělávací oblasti český jazyk je zařazena jedna hodina etické výchovy týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu: K výuce etické výchovy je používán metodický manuál „Komunikace, průvodce labyrintem“, kniha „Místa na slunci“, „Hry zaměřené na zvýšení koncentrace a uvolnění, 101 metod pro aktivní vyučování, materiály z internetu. Učitel provází žáky úskalími životní cesty, tedy oblastmi hodnot, komunikace, chování a sebepoznávání. Podílí se na formování osobnosti žáka. Současně mu umožňuje zůstat sám sebou – dovolí mu totiž projevit se, rozvíjet se, klást otázky. A to nejen ve vztazích k druhým, ale i sám k sobě. Umožňuje mu poznání i formou zážitku, prožitku, zkušenosti konfrontace, pozorování. Umožňuje žákům nový pohled na konflikt, vidět nejen negativní, ale i pozitivní stránky, napomáhá k uvědomění si osobní zodpovědnosti na tomto procesu a jeho výsledku, vede k rozšíření vztahových souvislostí konfliktu s jinými jevy, např. hodnotami, předsudky, ukazuje nové možnosti řešení konfliktu, poskytuje možnost prožitku a individuální zkušenosti bez fatálních důsledků. Také je zde využívána hra rolí, práce s příběhem a vlastní prožitek dětí.

Cíl vzdělávací oblasti:

Postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí běžných pravidel komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti. Naučit se sebepoznání, umět vyřešit konflikt a vést komunikaci mezi žáky, umět vcítit se do rolí druhých a do rolí příběhu.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru etická výchova

- zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých
- rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná
- spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních
- reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla

- propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy
- pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat
- pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků
- reflektuje svůj zážitek z dramatického díla, rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy

TERMÍN	UČIVO – 4. - 5. ročník etická výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Kapitola sebepoznání „já“ Malování sebe Kdo jsem Hory a údolí	Osobnostní a sociální výchova	- lidská setkání, vztahy mezi lidmi, odlišnost, podobnost
Říjen	Filip na zlověstném ostrově Rozhovor, četba, simulace Reflexe Skupinová práce	Mediální výchova Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	
Listopad	Důvěra Sebeúcta Sebedůvěra Vnitřní konflikt	Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	Hra rolí – práce s příběhem Pohádky	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	
Leden	Dilema u vlaštovčího hnízda Bleší trh	Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova.	
Únor	Propaganda Školní konflikty Boj propagandy	Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova	
Březen	Já a ty Přátelství, důvěra Tajemství	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	
Duben	Hra rolí – práce s příběhem O starých lidech	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Seznam pocitů Moje citové bohatství Osobní zodpovědnost, autorita	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	
Červen	Hra rolí práce s příběhem	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 12 - Etická výchova 4. - 5.ročník

1.1.2 Cizí jazyk

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník:

2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	3 hodiny týdně
4. ročník	3 hodiny týdně
5. ročník	3 hodiny týdně

Celkem 10 hodin, z toho je vyučovací předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, neboť s výukou anglického jazyka začínáme již od 2. ročníku.

Motto:

Bez znalostí gramatiky je komunikace obtížná, ale bez znalostí slovíček je nemožná

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni. Ve třetím a čtvrtém ročníku se vyučuje dle stejné učebnice Chit Chat 2, při čemž ve čtvrtém ročníku je učivo rozšířeno.

Cíl vzdělávací oblasti:

Poskytnout základní řečové a poslechové jazykové dovednosti a tím přispět ke snižování jazykové bariéry. Nabízet aktivity, které umožní používat jazyk v reálném kontextu (rozhovory, scénky, hry). Zaměřit se na rozvoj slovní zásoby probíraného tématu formou původních písniček, rytmických říkanek a komiksových příběhů.

Poznat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí. Vést k uvědomění, že znalost cizího jazyka je nezbytnost při celoživotní vzdělávání.

Rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku. Vést k samostatnému získávání informací z různých zdrojů. Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti. Rozvíjet komunikativní schopnosti žáků prostřednictvím reálných situací, které obsahově vycházejí z dětského světa. Naučit žáky jednoduché obraty obsahující základní gramatické vazby vycházející ze schopností a věku žáků. Stimulovat v žácích zájem o anglický jazyk a motivovat je k učení.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Cizí jazyk 1. stupeň 1. a 2. období

- čte správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám
- umí reagovat na jednoduché pokyny a věty
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- používá abecední slovník učebnice
- čte nahlas správně jednoduché věty s probranou slovní zásobou
- používá dvojjazyčný slovník
- umí vyplnit do připraveného formuláře své základní údaje
- aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace

Učivo vyučovacího předmětu Anglický jazyk 1. stupeň

- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích-pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání
- tematické okruhy-domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, anglicky mluvící země, stravování
- základní gramatické jevy – pořádek slov ve větě, tvorba otázky a záporu

Používané metody při vyučování

- Na začátku hodiny k motivaci žáků využíváme mezipředmětové vztahy, tematické obrázky, rozhovor se žáky, úryvek z knihy nebo časopisu, písničku, básničku, případně si zahrajeme nějakou „aktivitu na zahřátí“.
- Často používáme párovou nebo skupinovou práci. Tyto činnosti umožňují dětem se co nejvíce aktivně zapojit a tím používat jazyk.
- Zařazování písniček umožňuje další procvičování slovní zásoby a gramatiky. Využíváme původních nahrávek v plné verzi. Rytmičné říkanky jsou dobrým materiálem pro nácvik výslovnosti, rytmu řeči a intonace.
- Mezi základní dovednosti cizího jazyka řadíme práci s poslechem. Tato dovednost je spojena s nácvikem správné výslovnosti. Při poslechu jsou žákům zadávány úkoly. Kontrolu splněného úkolu provádíme opakovaným poslechem. Jako poslechová cvičení zařazujeme komiksové příběhy, které přispívají k motivaci žáků.

Formy realizace:

Výuka probíhá v jazykové třídě. Podle počtu žáků v ročníku dochází ke spojování žáků z různých ročníků nebo se výuka dělí na skupiny podle ročníků. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty.

Projekty

Třídní projekty jsou aktivity, které vycházejí z probírané látky nebo reagují na aktuální dění a ve kterých žáci sami tvoří originální práci na dané téma. Práce žáků se skládá z psaného textu doprovázeného obrazovým materiálem- obrázky, kresby, fotografie. Projektové práce žáků jsou vystaveny ve třídě nebo na chodbách školy.

Průřezová témata:

Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie učebnice jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. Žák se seznamuje s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi na příbězích odehrávajících se v různých částech jednoho domu.

Stavba a ilustrace těchto příběhů jsou voleny tak, aby žák porozuměl jejich obsahu za pomoci obrázků a zvukových efektů, čímž se u něho posiluje vědomí ve své schopnosti rozumět anglickému jazyku. Učebnice nepoužívá testy, které by mohly vyvolat u žáka pocit ohrožení. Evaluační aktivity jsou zařazovány do jednotlivých lekcí nenápadným způsobem a slouží učitelům jako pomůcka k detekování individuálních problémů žáka.

Nabízené činnosti v učebnici Chit Chat 1, Chit Chat 2, English Zone 1 směřují k rozvíjení následujících klíčových kompetencí.

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník anglický jazyk	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
Září	Úvodní lekce Hello, Superstars! Hello, bugs! Pozdravy, barvy, čísla 1 – 12 Alphabet	Osobnostní a sociální výchova	Učebnice Chit Chat 1 Pracovní sešit Chit Chat 1 Karty s barvami, čísla, písmeny Hry na abecedu a hláskování CD
Říjen	Alphabet Lekce 1 Classroom bugs Školní potřeby, naše škola a třída Zadávání a plnění příkazů Porozumění příběhu a jeho dramatizaci	Multikulturní výchova	Obrázky a ukázky věci CD
Listopad	Procvičování Lekce 1 – slovní zásoba Lekce 2 The TV show Opakování barev a čísel Halloween Lekce 2 – otázky a odpovědi týkající se věku Čísla 13 – 20 Lekce 3 Super pets Domácí zvířata Porozumění příběhu a jeho dramatizaci Days and months Určování a pojmenování dnů a měsíců	Osobnostní a sociální výchova	Karty s čísly, obrázky zvířat Hláskující žralok CD
Prosinec	Procvičování Lekce 2 – slovní zásoba Lekce 3 Super pets Domácí zvířata Porozumění příběhu a jeho dramatizaci Christmas	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	Vánoční přání CD - Christmas Vánoční zvyky u nás a v Anglicky mluvících zemích
Leden	Days and months	Osobnostní a sociální	CD – songs

	Opakování A) REVIEW Určování a pojmenování dnů a měsíců Lekce 4 Pirates Nálady, pocity	výchova	Stolní hra(obdoba piškvorek)
Únor	Lekce 4 Pirates Nálady, pocity Pozdravy a zdvořilostní fráze	Výchova demokratického občana	CD - song
Březen	Opakování Lekce 4 – slovní zásoba Lekce 5 Funny faces Popis vzhledu Porozumění příběhu a jeho dramatizace	Sociální a osobnostní výchova	CD Skupinová práce – postava
Duben	Opakování Lekce 5 – slovní zásoba Lekce 6 Family photo Členové rodiny Počet sourozenců a členů rodiny Easter	Sociální a osobnostní výchova Multikulturní výchova, environmentální výchova	Velikonoční přání, koledy zvyky CD - songs Rodinné album
Květen	Porozumění příběhu a informace z četby Opakování B) REVIEW	Osobnostní a sociální výchova	Komiks
Červen	Naše škola a třída Opakování Lekcí 1 - 6	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	oblíbené motivační aktivity, kvízy

Tabulka 13 - Anglický jazyk 2. ročník

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník anglický jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Úvodní lekce opakování	Osobnostní a sociální výchova	
Říjen	Lekce 7 The body rap Popis částí těla Porozumění příběhu	Multikulturní výchova	Obrázky a ukázky věcí CD
Listopad	Lekce 8 Superstar clothes Mluvení o oblečení Otázky a odpovědi týkající se věcí, které někomu patří	Osobnostní a sociální výchova	Karty obrázky CD
Prosinec	Lekce 9 Bug cafee Objednávání jídel Christmas	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	Vánoční přání CD - Christmas Vánoční zvyky u nás a v Anglicky mluvících zemích
Leden	Lekce 9 Mluvení o tom, co rádi a neradi jíme Porozumění příběhu a jeho dramatizace Lekce 10 Animal safari	Osobnostní a sociální výchova	hračky, CD
Únor	Lekce 10 Zvířata – určování z obrázku, poslechuy Využívání dřívějších znalostí(čísla, barvy)	Výchova demokratického občana	CD - song
Březen	Lekce 11 My favourite things Hračky a osobní věci Krátké otázky a odpovědi Porozumění příběhu a jeho dramatizace	Sociální a osobnostní výchova	CD Skupinová práce – postava
Duben	Lekce 12 Goodbye, superstars! Procvičování mluvnických jevů a slovní zásoby	Sociální a osobnostní výchova Multikulturní výchova,	Velikonoční přání, koledy zvyky CD - songs

	Our neighbours Easters	environmentální výchova	Rodinné album
Květen	Opakování lekcí 7 - 12	Osobnostní a sociální výchova	Komiks
Červen	Opakování lekcí 7 - 12 Our holiday	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	oblíbené motivační aktivity, kvízy

Tabulka 14 - Anglický jazyk 3. ročník

TERMÍN	UČIVO – 4. ročník anglický jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Úvodní lekce Hello again! Music time Opakování-pozdravy, osobní otázky, jídlo, Barvy, Zvířata Hudební nástroje Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova	Dates, Songs My family..
Říjen	Lekce 1 Sports time Sporty Výslovnost Lekce 2 What's in the house? Místnosti v domě a nábytek Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	UK and Ireland Pancake There is/ There are..
Listopad	Lekce 3 Be healthy! Zdraví a nemoci Výslovnost Lekce 4 My town Obchody a místa ve městě Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	Healthy/Unhealthy Food Autumn Halloween How many Where's..?
Prosinec	Lekce 5 On holiday Činnosti o dovolené Psaní pohlednice Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova Mediační výchova	Christmas Songs Who, what, where..?
Leden	Lekce 6 A sunny day Počasí Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	Winter Clothes New Year I've got..
Únor	Lekce 7 Space school Škola Výslovnost	Výchova demokratického občana	Valentine's day Numbers I like../I don't like..
Březen	Lekce 8 What's on TV? Televizní pořady Výslovnost	Mediační výchova	Easter Songs I can
Duben	Lekce 9 My free time Koničky Výslovnost	Osobnostní a sociální výchova	Spring Sports

Květen	Lekce 10 Amazing animals Zvířata	Environmentální výchova	Animals Is it a...? Mather's day
Červen	Lekce 11 Then and now Minulost Lekce 12 Stone soup Divadelní představení Výslovnost: shrnutí	Osobností a sociální výchova Mediální výchova	Body Adjectives

Tabulka 15 - Anglický jazyk 4. ročník

TERMÍN	UČIVO – 5. ročník anglický jazyk	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Starter Unit Hello The Alphabet Colours	Osobnostní a sociální výchova	Karty a abecedou, barvami CD - poslech
Říjen	Unit 1 – People Numbers To Be My school	Osobnostní a sociální výchova	CD
Listopad	Unit 2 – My home town Adjectives Plural pronouns This, That The United Kingdom	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Karty s čísly CD
Prosinec	Unit 3 – Jobs Money Christmas	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova	Christmas songs
Leden	Unit 4 – Time and place Be – questions Trip The time	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	Hodiny CD
Únor	Unit 5 – Pets Animals Have x Can Job with animls	Mediální výchova	Karty se zvířaty CD
Březen	Unit 6 – The family Has got Birthday My, your, his, her	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	Rodokmen CD
Duben	Unit 7 – Routines Habits and routines Present simple After school	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	Easter song
Květen	Unit 8 – Likes and dislakes Clothes Short answers Music at school Mother's Day	Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova	Části oděvu CD
Červen	Revision	Osobnostní a sociální výchova	CD, hlavolamy, hry, soutěže

Tabulka 16 - Anglický jazyk 5. ročník

1.2 Matematika a její aplikace

1.2.1 Matematika a její aplikace

Matematika 1. ročník

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1. ročník – 4 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět matematiky na prvním stupni základního vzdělání je založen hlavně na aktivních činnostech, manipulaci s předměty a užití matematiky v reálných situacích.

Cíle vzdělávací oblasti:

Cílem matematického vzdělávání je, aby si žáci postupně osvojili matematické pojmy, algoritmy, terminologii a matematickou symboliku v těsném propojení na praktický život. Aby se naučili užívat matematických pomůcek a přístupů k řešení problémů i v běžném životě.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru – 1. období

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, malé tělocvičně, přírodě.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, výchova demokratického občana,

TERMÍN	UČIVO – 1. ročník matematika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Předpočtářské období číslo 1- 5 odpočítávání, doplňování podle obrázků porovnávání čísel číslo 1- 5, čtení čísel, vyhledávání, určování počtu, doplňování k danému číslu číslo 1- 5, přiřazování věci k číslům psaní číslic 1, 2, 3 a znamének <, >, =	Osobnostní a sociální výchova	Matematika Alter 1. díl Počítadlo Tečky a číslice Číselná osa
Říjen	Rozklad čísla 2, 3 sčítání v oboru do 3, znaky =, >, <, +, -, odčítání v oboru do 3 psaní číslic 4, 5 sčítání a odčítání v oboru do 4 porovnávání čísel	Osobnostní a sociální výchova	Magnetické obrázky Dominové karty Karty s čísly
Listopad	Rozklad čísla 5 porovnávání čísel, sčítání v oboru do 5 odčítání v oboru do 5 sčítání a odčítání v oboru do 5, řešení slovních úloh ze života dětí číslo 0 psaní číslic 6, 7 zápis výsledků do 5 číselná řada 0 - 10	Environmentální výchova, výchova demokratického občana	Přibližně od poloviny listopadu Matematika Alter 2. díl
Prosinec	sčítání v oboru do 6 odčítání v oboru do 6 řešení slov. Úloh, zábavné úlohy – matematické řetězce porovnávání čísel, rozklad čísel sčítání v oboru do 7 odčítání v oboru do 7 sčítání pod sebe, sčítání a odčítání do 7 číselné a logické řady psaní číslice 8, rozklad čísla 8	Osobnostní a sociální výchova	Barevné počítání
Leden	sčítání v oboru do 8 porovnávání čísel do 8 odčítání v oboru do 8 řešení slovních úloh sčítání a odčítání do 8 psaní čísla 9 porovnávání čísel do 9 rozklad čísel	Výchova demokratického občana	Hra na obchod Makety peněz
Únor	porovnávání čísel, rozklad a řazení čísel sčítání a odčítání v oboru čísel do 9 řešení slovních úloh řetězce matematických příkladů psaní číslice 10 sčítání a odčítání v oboru do 10 řešení slovních úloh rozklad čísla na tři číslice geometrické útvary automatizace spojů do 10	Osobnostní a sociální výchova	Geometrické tvary magnetické a papírové Kolečka Přibližně od poloviny února Matematika Alter 3. díl
Březen	číslo 11-20, čtení čísel, rozklad čísel na desítky a jednotky vyhledávání a řazení na číselné ose, řazení čísel podle velikosti, porovnávání čísel opakování sčítání a odčítání do 10 sčítání a odčítání do 20 typu: 10+8, 8+10, 18-8, 18-10	Výchova demokratického občana	Karty s čísly 11 – 20 dominové karty

	řešení slovních úloh objevení analogie s počítáním do 10 opakování geometrických útvarů		
Duben	ukazování čísel na čísel. ose, řazení a porovnávání čísel do 20 sčítání a odčítání do 20 typu: 12+4, 13+5, 17-3, 19-5 sčítání a odčítání do 20 v jednotkách délek (m) řešení slovních úloh operace o několik více a o několik méně sčítání a odčítání do 20 v jednotkách objemu (l) metr, litr – vztahy o několik více, o několik méně tělesa – koule, krychle, kvádr, válec	Osobnostní a sociální výchova	Peníze do 20 Měřidla Tělesa – makety Modelování Karty součtů a rozdílů
Květen	sčítání a odčítání do 20 vztahy o několik více a několik méně sčítání a odčítání v jednotkách hmotnosti (kg) řešení slovních úloh rozklad čísel sčítání a odčítání do 20 shrnutí učiva – počítání do 20 geometrie – geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník), jednoduchá geometrická tělesa (koule, krychle, kvádr, kužel, válec)	Environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova	Přibližně od poloviny května Matematika Alter 4. díl
Červen	opakování sčítání a odčítání bez přechodu desítky rozklad čísel, sčítání s přechodem přes desítku typu: 9+2, 9+3, 8+3 řešení slovních úloh geometrie – geometrické tvary a jednoduchá geometrická tělesa sčítání do 20 s přechodem desítky typu: 8+3, 8+4, 7+4, 7+5 řešení slovních úloh opakování probraného učiva	výchova demokratického občana	

Tabulka 17 - Matematika 1.ročník

Dodatek: Pokud Matematiku Alter díl 1., 2. a 3. zvládnou žáci s důkladným osvojením a s dostatkem času před koncem školního roku, poté bude vyučující pokračovat ve výuce Matematiky Alter 4. díl.

Matematika 2. ročník

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2. ročník – 5 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět matematiky na prvním stupni základního vzdělání je založen hlavně na aktivních činnostech manipulaci s předměty a užití matematiky v reálných situacích.

Cíle vzdělávací oblasti:

Cílem matematického vzdělávání je, aby si žáci postupně osvojili matematické pojmy, algoritmy, terminologii a matematickou symboliku v těsném propojení na praktický život. Aby se naučili užívat matematických pomůcek a přístupů k řešení problémů i v běžném životě.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru – 1. období

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, malé tělocvičně, přírodě.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana,

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník matematika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	procvičování spojů sčítání a odčítání do 20 návčik sčítání s přechodem přes 10 opakování sčítání a odčítání do 20 návčik odčítání s přechodem přes desítku odčítání s přechodem desítky : 11-7, 12-8, 13-5 řešení slovních úloh sčítání a odčítání do 20	Osobnostní a sociální výchova	Hrací kostky Kostky s příklady Barevné počítání Čísla 1 - 20
Říjen	sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky: 14-6, 15-7 sčítání a odčítání v jednotkách hmotnosti (kg), délky (m) a objemu (l) geometrie – rýsování přímých čar řešení složených slovních úloh: sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky desítky a jednotky zvětšování a zmenšování čísel počítání do 100 geometrie – geomet. tvary, čáry přímé, lomené, křivé	Osobnostní a sociální výchova	Praktické využití jednotek délky, hmotnosti a objemu
Listopad	počítání do 100, čísla o 1 větší, o 1 menší geometrie – čáry křivé, lomené, přímé sčítání desítek do 100 sčítání a odčítání desítek do 100 geometrie – modelování a značení bodů sčítání a odčítání v centimetrech geometrie – úsečka a její krajní body, body, které leží a neleží na úsečce řeší slovní úlohy	Environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova	Číselná osa Počítadlo Barevné počítání Kostky
Prosinec	sčítání a odčítání do 100 – 40+8, 36-6, 100-60+20 řešení slovních úloh sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky – 42+5, 37+3, 55-3 geometrie – přímka, bod leží, neleží na přímce řešení neobvyklých slovních úloh	Výchova demokratického občana.	Kostky s příklady Barevné počítání Stovková tabulka
Leden	geometrie – přímka a její body sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky – 48+30, 81-50 řešení slovních úloh opakování z geometrie – body značení bodů, úsečka, značení úsečky, přímka, značení přímek opakování sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Sčítání do 100 s přechodem přes desítku – 39+5, 49+9, 58+7, 78+9 řešení slovních úloh sčítání a odčítání s přechodem desítky – 67+7, 37+9 geometrie – rýsování a měření úseček zaokrouhlování druhy měřidel nepřesných(palec, píď, loket)	Environmentální výchova	Puzzle na sčítání, odčítání s přechodem do 100 Přebíjená Barevné počítání
Březen	návčik násobení – násobení dvěma slovní úlohy dělení dvěma násobení a dělení dvěma geometrie – rýsování a měření úseček v jednotkách cm a mm násobení třemi dělení třemi násobení a dělení třemi	Osobnostní a sociální výchova	Měřidla délky Násobky čísel 2, 3 Karty s příklady Kostky

	zmenšování a zvětšování čísla 3 krát		
Duben	násobení čtyřmi dělení čtyřmi procvičování sčítání a odčítání do 100 opakování násobení a dělení 2, 3, 4 řešení slovních úloh Násobení a dělení 5 5 krát více, 5 krát méně násobení a dělení 2, 3, 4, 5 geometrie – polopřímky, značení polopřímek, polopřímky opačné	osobnostní a sociální výchova	Přebíjená Řetězy příkladů „mučidla“ Barevné počítání
Květen	procvičování násobení a dělení 2,3,4,5 řešení slovních úloh geometrie – úsečka, přímka, polopřímka násobení a dělení 6 procvičování násobení a dělení 2,3,4,5,6 geometrie – vzájemná poloha dvou přímek	Výchova demokratického občana	Puzzle Kostky Barevné počítání
Červen	opakování učiva- sčítání a odčítání do 100, písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení 2,3,4,5,6, řešení slovních úloh, jednotky délky, objemu a hmotnosti geometrie – čáry přímé, křivé, lomené, úsečka, body, přímka, polopřímky, přímky opačné, vzájemná poloha dvou přímek, geometrické tvary, geometrická tělesa	Osobnostní a sociální výchova	Modely geometrických útvarů a geometrických těles

Tabulka 18 - Matematika 2.ročník

Dodatek:

Pokud byly v prvním ročníku probrány pouze první tři sešity Matematiky Alter, naváže se ve druhém ročníku sešitem č. 4. Orientačně je možné následující časové rozvržení:

- sešit č. 4.: asi do 20. listopadu
- sešit č. 5.: asi do 10. února
- sešit č. 6.: asi do 15. června

Pokud byly v prvním ročníku probrány všechny čtyři sešity, naváže se ve druhém ročníku sešitem č. 5.

Orientačně je možné následující časové rozvržení:

- sešit č. 5.: asi do konce října(případně déle)
- sešit č. 6.: asi do 15. března
- sešit č. 7.: do konce června

Všichni žáci by měli ovládnout násobilku 2, 3, 4 a 5. Násobilku 6, 7, 8 a 9 mohou průměrní žáci řešit za pomoci řad násobků. V učebnici pro 3. roč. je věnován dostatečný prostor na docvičení násobilky 6, 7, 8 a 9.

Matematika 3. ročník

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3. ročník 5 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět matematiky na prvním stupni základního vzdělání je založen hlavně na aktivních činnostech manipulaci s předměty a užití matematiky v reálných situacích.

Cíle vzdělávací oblasti

Cílem matematického vzdělávání je, aby si žáci postupně osvojili matematické pojmy, algoritmy, terminologii a matematickou symboliku v těsném propojení na praktický život.

Aby se naučili užívat matematických nástrojů a přístupů k řešení problémů i v běžném životě.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

- Žáci se učí zvládat pamětné a písemné počítání v oboru přirozených čísel do tisíce, provádějí samostatně odhady a kontrolu výpočtů, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikují osvojené početní operace.
- Provádí jednoduché převody jednotek času.
- Vyhledávají a třídí data, čtou a sestavují jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel. Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, malé tělocvičně, případně přímo v obci.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického člověka

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník matematika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva 2. ročníku Geometrie – bod, přímka Násobení a dělení v oboru násobilky	Osobnostní a sociální výchova	Hrací kostky Kostky s příklady Barevné počítání Čísla 1 - 100
Říjen	Násobení a dělení v oboru násobilky Geometrie – úsečka, polopřímka Procvičování násobení a dělení 1 – 10 Řešení slovních úloh Jednotky délky	Osobnostní a sociální výchova	Hra na obchod Měřidla, využití jednotek délky v praktickém životě
Listopad	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel Geometrie – vzájemná poloha dvou přímek v rovině Písemné sčítání dvojciferných čísel Geometrie – délky stran trojúhelníku, čtverce, obdélníku Zaokrouhlování čísel na desítky	Výchova demokratického občana	Číselná osa Počítadlo Barevné počítání Kostky Hra na obchod Písemné odčítání dvojciferných čísel
Prosinec	Přirozená čísla v oboru do tisíce – numerace Porovnání čísel Geometrie – rovina a rovinné útvary Pamětné sčítání a odčítání	Osobnostní a sociální výchova.	Číselná řada 1 – 1000 Kostky s příklady Barevné počítání Hra na obchod
Leden	Geometrie – trojúhelník Pamětné sčítání a odčítání Geometrie – čtverec Jednotky délky, hmotnosti Geometrie – obdélník	Osobnostní a sociální výchova	Využití jednotek hmotnosti v praktickém životě Kostky s příklady Barevné počítání
Únor	Jednotky objemu Geometrie – čtyřúhelníky Zaokrouhlování trojciferných čísel Pamětné sčítání – opakování a doplnění Geometrie – kružnice, kruh Písemné sčítání	Environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova	Využití jednotek objemu v praktickém životě
Březen	Pamětné odčítání – opakování a doplnění Geometrie – rýsování kružnice Písemné odčítání Geometrie – kruh Procvičování	Výchova demokratického občana	Hra na obchod Přebíjená Barevné počítání Tři oříšky pro chytré hlavy
Duben	Dělení se zbytkem Geometrie – přenášení úseček, úsečky shodné, porovnávání úseček Násobení a dělení mimo obor násobitek Násobení násobků deseti Dělení násobků deseti jednocifernými čísly Geometrie – porovnávání úseček – střed úsečky	Osobnostní a sociální výchova	Přebíjená Řetězy příkladů Barevné počítání
Květen	Násobení dvojciferných čísel jednociferným číslem Násobení trojciferných čísel jednociferným číslem Geometrie – trojúhelník – čtyřúhelník Dělení mimo obor násobitek	Environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova	Barevné počítání Hra na obchod
Červen	Geometrie – kružnice, kruh (opakování) Jednotky času Geometrie – konstrukce trojúhelníku Písemné násobení jednociferným činitelem Tělesa Opakování	Výchova demokratického občana	Modely geometrických útvarů a geometrických těles

Tabulka 19 - Matematika 3.ročník

Matematika 4. - 5. ročník

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.ročník 5 hodin týdně
5.ročník 5 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět matematiky na prvním stupni základního vzdělání je založen hlavně na aktivních činnostech manipulaci s předměty a užití matematiky v reálných situacích.

Cíle vzdělávací oblasti:

Cílem matematického vzdělávání je, aby si žáci postupně osvojili matematické pojmy, algoritmy, terminologii a matematickou symboliku v těsném propojení na praktický život. Aby se naučili užívat matematických nástrojů a přístupů k řešení problémů i v běžném životě.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

- Žáci se učí zvládat pamětné a písemné počítání v oboru přirozených čísel, provádějí samostatně odhady a kontrolu výpočtů, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikují osvojené početní operace.
- Vyhledávají a třídí data, čtou a sestavují jednoduché tabulky a diagramy, narýsují základní rovinné útvary, sestavují rovnoběžky a kolmice, umí určit osu souměrnosti, počítat obvody a obsahy rovinných útvarů

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. tabulky

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, malé tělocvičně, případně přímo v obci.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

TERMÍN	UČIVO – 4. ročník matematika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva 3. r. Písemné násobení. Diagramy Písemné dělení jednociferným dělitelem. G – opakování učiva 3. r.	Osobnostní a sociální výchova	
Říjen	Čísla 0-10 000 Porovnávání čísel. Sčítání a odčítání čísel z paměti. Zaokrouhlování. G – Bod, přímka, úsečka, polopřímka	Osobnostní a sociální výchova	
Listopad	Písemné sčítání a odčítání. Písemné násobení a dělení. G – Vzájemná poloha přímek, rovnoběžky, různoběžky. Rýsování rovnoběžek.	Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	G - pravý úhel, rýsování kolmic. Čísla větší než 10 000. Porovnávání čísel. Zaokrouhlování.	Osobnostní a sociální výchova	
Leden	G – obdélník, čtverec Sčítání a odčítání z paměti. Písemné sčítání a odčítání. G – kružnice, kruh	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Pamětné násobení a dělení Rovnice. Písemné násobení dvojciferným činitelem. Přímá úměrnost. G -Rýsujeme obdélník a čtverec.	Osobnostní a sociální výchova	
Březen	G – útvary souměrné, obvod trojúhelníka, čtverce a obdélníka. Opakování –test Milion. Početní výkony s přirozenými čísly.	Osobnostní a sociální výchova	
Duben	G – Rovnoběžníky. Zlomky. Přímá úměrnost. Slovní úlohy. Nerovnice.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	G – obsah obdélníku a čtverce, jednotky obsahu. Grafický součet a rozdíl úseček. Zlomky. Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem. Průměr.	Osobnostní a sociální výchova	
Červen	Výpočet povrchu krychle a kvádrů. Slovní úlohy. Diagramy. Opakování. Test.	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 20 - Matematika 4.ročník

TERMÍN	UČIVO – 5. ročník matematika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování učiva 4. r. G – opakování učiva 4. r. Procvičování sčítání, odčítání, násobení a dělení. Jednotky délky, hmotnosti, času.	Osobnostní a sociální výchova	
Říjen	G – Úhel. Čtverec, obdélník, úhlopříčky. Vlastnosti úhlopříček, trojúhelníky.	Osobnostní a sociální výchova	
Listopad	Římské číslice. G – Obvody obrazců. Kružnice, kruh, souřadnice bodů. Zlomky. Opakování.	Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	G – Opakování. Tělesa. Dělení přirozených čísel. Pamětné dělení se zbytkem. Písemné dělení dvojciferným dělitelem.	Osobnostní a sociální výchova	
Leden	Jednotky obsahu. G – obsah obdélníka a čtverce. Průměrná rychlost. Počítáme s velkými čísly. Jednotky obsahu.	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Desetinná čísla. Porovnávání desetinných čísel. G – Střed úsečky, osa úsečky. Sčítání desetinných čísel, odčítání desetinných čísel.	Osobnostní a sociální výchova	
Březen	G – Vlastnosti trojúhelníku. Krychle, kvádr. Zaokrouhlování desetinných čísel. G – Výpočet povrchu krychle a kvádr. Opakování.	Osobnostní a sociální výchova	
Duben	Aritmetický průměr. G – Porovnávání úhlů, osa úhlu. Osově souměrné útvary. Zlomky, sčítání a odčítání. G – pravidelné obrazce. Násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	G – jednotky obsahu, obsahy složitějších obrazců. Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem. Závisle nezávisle proměnná. G – vzájemná poloha kružnic. Jednotky času.	Osobnostní a sociální výchova	
Červen	G – Tělesa. Povrch krychle a kvádr. Stavíme z krychle. Opakování. Desetinná čísla se 3 des. Místy. Opakování.	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 21 - Matematika 5.ročník

1.3 Informační a komunikační technologie

1.3.1 Informační a komunikační technologie

Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4. ročník 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem. Žáci si prostřednictvím práce se zábavně výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou při získávání vědomostí v ostatních předmětech.

Cíl vzdělávací oblasti:

Umožnit všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získání elementárních základů práce s počítačem, pochopení základních funkcí výpočetní techniky, poznání využívání moderních informačních a komunikačních technologií, vyhledávání informací přiměřeně svému věku, používat výpočetní techniku i v jiných vzdělávacích oblastech.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie 1. stupeň 1. a 2. období

Základy práce s počítačem

- umí používat základní funkce počítače
- respektuje pravidla bezpečnosti práce při používání počítače

Vyhledávání informací a komunikace

- při vyhledávání informací používá jednoduché a vhodné cesty

Zpracování a využití informací

- pracuje s textem v textovém editoru

Učivo vyučovacího předmětu Informatika 1. stupeň

- základní pojmy informační činnosti
- funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce

- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba
- zásady bezpečnosti práce
- základní způsoby komunikace
- metody vyhledávání informací
- základní funkce textového editoru

Formy realizace:

Výuka probíhá v učebně, která je vybavena pěti počítači, repro - soustavou, tiskárnou a scannerem.

TERMÍN	UČIVO – 4. ročník informatika	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Seznámení s bezpečností práce v počítačové učebně Život s PC PC a jeho periferie Zajímavost: „Co se skrývá pod pokličkou“ Klávesnice Myš	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Zapnutí, vypnutí PC Kdy nám pomůže a kdy uškodí, historie Monitor, myš, klávesnice... Ukázka základní desky PC Různá funkce kláves a jejich rozmístění Klik, dvojklik,
Říjen	Přihlášení do sítě Složka Malování „ Můj PC “ – pojmy – pozadí, spoič ...	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Pohyb myši po obrazovce Vytvoření, otevření, smazání Tvorba geometrických obrazců, obrázky, uložení práce do vlastní složky
Listopad	Ikona Start Průzkumník Microsoft Word	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Disky dělení, Hierarchie, přenos, kopírování Klávesové zkratky, práce s klávesnicí
Prosinec	Microsoft Word „Vánoce“	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Panel nástrojů, příkazy, vkládání obrázků Tvorba vánočního přání, ceduličky na dárky
Leden	Opakování učiva Zdokonalení práce s myší – Word Art	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Geom. tvary bez použití šablony
Únor	Internet „Já a můj přítel na konci světa“	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Výchova demokratického občana	Historie Hledání informací Práce v text. editoru Komunikace na webu
Březen	Velikonoce – společný projekt	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Práce s internetem – práce s text. editorem úprava obrázků
Duben	Přenosná média Přenos dat na pružný disk Klávesové zkratky	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	vývoj, kapacita, použití

Květen	Práce s grafickým editorem Tisk Programy a jejich přípony	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	.doc, .gif, .html,
Červen	Celoroční opakování učiva		

1.4 Člověk a jeho svět

1.4.1 Člověk a jeho svět

Prvouka 1. a 2. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. ročník 2 hodiny týdně
2. ročník 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Cíl vzdělávací oblasti:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- orientaci ve světě informací
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání k efektivní, bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

Místo, kde žijeme

- dítě se naučí orientovat v místě svého bydliště, okolí, školy a vážít si svého rodiště a okolní krajiny

Lidé kolem nás

- dítě rozlišuje nejbližší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi
- odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Lidé a čas

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé kulturní či historické památky, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

Rozmanitost v přírodě

- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. Tabulky

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, v obci, v přírodě.

TERMÍN	UČIVO – 1. ročník prvouka	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září - Listopad	Jsem školák, škola – třída. Poznávání školy a jejího blízkého okolí – vycházky. Správné chování školáka. Moje rodina – základní příbuzenské vztahy. Podzim – pozorování proměn v přírodě – vycházky. Pozorování na vycházkách – park, les, sad, zahrada, pole. Ovoce a zelenina - rozlišení	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	
Prosinec - Únor	Příroda – pozorování proměn přírody v zimě – vycházky do přírody, počasí, zimní krajina. Lidé a čas – zimní svátky, dny volna, dny pracovní, vánoční zvyky – příprava na vánoční svátky v rodinách. Práce a volný čas – zimní sporty, můj oblíbený zimní sport, vhodné oblekání v zimě. Živočichové v zimě, způsob přezimování, péče o ně. Člověk – poznáváme své tělo, člověk a zdraví – péče o zdraví. Osobní hygiena, péče o zevnějšek.	Osobnostní a sociální výchova -poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace	
Březen - Červen	Člověk a zdraví – výživa. Denní stravování – pitný režim, význam snídaně, k obědu jíme pokud možno uvařené jídlo a nevybíráme si, dobrá je pestrost stravy. Příroda – pozorování a porovnávání ročních období – jaro, změny v přírodě. Velikonoce, lidové zvyky. Život v přírodě – stavba těla rostlin. Živočichové ve volné přírodě. Domácí a hospodářská zvířata. Lidé a čas – měsíce, roční období, hodiny a měření času. Práce a volný čas – pracovní činnosti lidí, práce, zaměstnání, povolání – názvy. Kde pracují rodiče. Volný čas rodičů, volný čas žáků. činnosti kolem nás: - zboží v obchodech - způsoby nákupů - prodavač, zákazník Jak lidé cestují: - poznáváme dopravní prostředky - poznáváme dopravní značky - jakými dopravními prostředky jsme cestovali Příroda v létě – vycházky.	Výchova demokratického občana Environmentální výchova	

Tabulka 22 - Prvouka 1.ročník

TERMÍN	UČIVO – 2. ročník prvouka	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září - Listopad	Škola - orientace ve škole, jak je škola organizovaná - učení a chování ve škole Dovednosti, spolupráce, způsoby vyjadřování svých přání. Domov a moje rodina. Bezpečná cesta do školy: - dopravní značky, přechod ulic a silnic, provoz na silnicích. Orientace v čase Proměny přírody na podzim - vycházky, pozorování Živočichové ve volné přírodě - savci, ptáci, hmyz Zelenina a její druhy, stavba rajčete. Zemědělské plodiny, luštění.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	
Prosinec - Únor	Pokoje rostliny, péče o ně. Příklady činností - kalendář přírody, modely dopravních značek, sběr barevných listů Moje rodina: - rodiče, prarodiče, sourozenci, profese mých rodičů, pomoc rodičům, péče o živočichy v zajetí Náš domov: Obec - vesnice nebo město, v jehož blízkosti žijeme, orientace v okolí bydliště Vycházky do přírody – průběžně. Proměny přírody v zimě, zimní sporty, zásady bezpečnosti. Vánoce: vánoční dárky, vánoční zvyky. Činnosti spojené s výukou čtení a pracovních činností. Člověk: naše tělo, vnitřní orgány a smysly člověka, kostra. Nemoc, úraz – předcházení, jak dbát na bezpečnost. Jak pomoci při úrazu druhému. Základní hygienické návyky. Potraviny: výživa, je dobře jíst všechno, jíst pravidelně a nepřejídat se. Stolování.	Osobnostní asociální výchova Výchova demokratického občana	
Březen - Červen	Jaro v přírodě: Přeměna přírody na jaře, květiny a stromy na jaře. Ptáci a jejich hnízda. Život včel. Velikonoce. Hospodářská zvířata: jejich užitek pro člověka, čím se živí. Minulost, současnost a budoucnost. Práce a volný čas – řemesla, kterými se lidé živí. Různá povolání. Řemesla v minulosti a dnes. Obchodování. Suroviny a výrobky. Na poli – hospodářské plodiny, polní plevel, polní škůdci. Stroje pomáhají člověku. V lese a u lesa – stromy jehličnaté a listnaté. Lesní plody, byliny, houby, živočichové v lese. U vody a ve vodě: - vodní plochy na našem území, rybník, potok, řeka - vodní rostliny a živočichové, příroda kolem vody koncem jara Léto - proměny přírody v létě, pozorování přírody – vycházky Opakování	Environmentální výchova	

Tabulka 23 - Prvouka 2.ročník

Dodatek: Prvoučné učivo je vhodné propojovat s výukou čtení, kreslení, pracovními činnostmi i hudební výchovou. Prvoučné náměty využíváme i při výuce matematiky, při vymýšlení slovních úloh. Příroda v létě – vycházky.

Prvouka 3. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3. ročník 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v prvouce v prvním a druhém ročníku. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Cíl vzdělávací oblasti:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- orientaci ve světě informací
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známe lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků a živé a neživé přírody
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- založí jednoduchý pokus, zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, v přírodě

TERMÍN	UČIVO – 3. ročník prvouka	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Měření délek Měření hmotnosti Měření objemu, teploty	Osobnostní a sociální výchova	Jednoduché pokusy
Říjen	Živá příroda – houby Přírodniny a lidské výtvořy Vlastnosti různých látek Dělení látek	Environmentální výchova	Výstavka nasbíraných hub
Listopad	Procvičování živých a neživých přírodnin Slunce a Země	Environmentální výchova	
Prosinec	Neživá příroda Vzduch Voda Procvičování	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova	Praktické činnosti
Leden	Neživá příroda Horniny a nerosty Uhlí, ropa, půda	Environmentální výchova	Pokusy
Únor	Živá příroda Člověk a společnost Podmínky pro život člověka	Environmentální výchova Multikulturní výchova	
Březen	Lidské tělo Kůže, kostra, svaly Vnitřní ústrojí – krevní oběh, dýchací ústrojí, trávicí, vylučovací, nervové	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova	Plakáty
Duben	Smyslové orgány Život člověka, péče o zdraví	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Živá příroda Rostliny a živočichové u lidských obydlí, na zahradě, na poli, na louce	Environmentální výchova	Vycházky do okolí
Červen	Léto Léto v lese, na louce, rostliny	Environmentální výchova	Léto Léto v lese, na louce, rostliny

Tabulka 24 - Prvouka 3.ročník

Přírodověda a vlastivěda 4. a 5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda (témata: rozmanitost přírody, člověk a jeho zdraví)
Vlastivěda ČR (témata: místo, kde žijeme, lidé kolem nás, lidé a čas)

Ročník: 4.ročník 3 hodiny týdně
5.ročník 4 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět přírodovědy i vlastivědy na 1. stupni je založen hlavně na aktivních poznávacích činnostech (prožitky, modelové situace, experimenty,...). Žáci se zde učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Pomáhá žákům propojit vzdělání s praktickým životem. Součástí přírodovědy je celoroční projekt Lesní společenství /viz tabulka/

Cíle vzdělávací oblasti

Cílem obou předmětů je pomoci žákům na základě poznání nejbližšího okolí a pochopení souvislostí a zákonitostí v něm poznat sebe sama a nalézt své místo mezi lidmi a orientovat se v životě, umožnit žákům pochopit základní globální problémy a převzít přiměřenou zodpovědnost za jejich řešení.

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, malé tělocvičně, případně přímo v obci, v přírodě či při vícedenních pobytech žáků ve škole v přírodě. Využívá prvky dramatické výchovy, projektového a problémového vyučování, experimentu a práce s internetem.

Pro 4. a 5. ročník se ve dvouletém cyklu budou po roce pravidelně opakovat jedna hodina Přírodovědy – lesní společenství s Vlastivědou – dějiny.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Místo, kde žijeme

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště
- orientuje se podle světových stran i podle mapy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, kultury, hospodářství z hlediska přírodního, historického, správního
- rozlišuje orgány státní moci, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

- rozlišuje příbuzenské vztahy
- vyjádří vztahy mezi lidmi na základě zkušeností, dodržuje pravidla chování

- obhájí své názory, umí se dohodnout se spolužáky
- rozpozná chování a jednání, která se tolerovat nemohou

Lidé a čas

- využívá archivů, knihoven, muzeí a galerií pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na ukázkách způsob života a práce předků v minulosti a dnes
- objasní historické důvody státních svátků

Rozmanitost přírody

- objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody
- vysvětlí na základě poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- prakticky třídí organismy do skupin, využívá atlasy a encyklopedie
- založí jednoduchý pokus, naplánuje postupy, které vysvětlí

Člověk a jeho zdraví

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení funkcí orgánových soustav
- ošetří drobná poranění
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a prevencí

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

TERMÍN	UČIVO – 4. – 5. ročník přírodověda	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
Září	Rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> - vědy – zoologie, botanika, mykologie - bakterie, buňky - rostliny: třídění (nižší, vyšší, výtrusné, semenné) - houby: třídění (nepravé, pravé, nižší, vyšší) 	Environmentální výchova	Herbář listnatých stromů Výstavky listů, hub
Říjen	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové: třídění (jednobuněční, mnohobuněční, bezobratlí, obratlovci) - procvičování a opakování 	Environmentální výchova	Skupinová práce - plakáty
Listopad	Podmínky života na zemi <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života (podnebná pásma) - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva 	Environmentální výchova	
Prosinec	Rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva: 	Environmentální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Encyklopedie a PC, DVD
Leden	Voda a vzduch: <ul style="list-style-type: none"> - hydrosféra - atmosféra Nerosty a horniny, půda		Encyklopedie, výstavka nerostů a hornin
Únor	Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - denní režim - zdravá výživa - osobnostní a duševní hygiena - návykové látky - nemoci a úrazy 	Osobnostní a sociální výchova	Pyramida výživy – plakát do jídelny Malý zdravotník

ZŠ a MŠ Chodovice - Škola pro život

Březen	Poznááme lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> - kosterní soustava - svalová soustava - kožní soustava - nervová soustava - oběhová soustava 	Osobnostní a sociální výchova	Skupinová práce – výukové plakáty
Duben	<ul style="list-style-type: none"> - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - Pohlavní (rozmnožovací) soustava - vývoj jedince Vývojové etapy v životě člověka	Osobnostní a sociální výchova	Skupinová práce – výukové plakáty Fotografie dětí od novorozeneckého období
Květen	Obezřetné chování <ul style="list-style-type: none"> - pravidla silničního provozu - krizové situace a jejich řešení - šikana, týrání, sexuální zneužívání 	Mediální výchova	
Červen	Mimořádné události <ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události v České republice Závěrečné opakování témat – Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví	Environmentální výchova Mediální výchova	Exkurze DVD Slovníček pojmů

Tabulka 25 - Přírodověda 4. - 5.ročník

TERMÍN	UČIVO – 4. ročník vlastivěda ČR	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Naše obec a její okolí. Místní krajina na turistické mapě Významné obce a objekty v místní krajině. Jak lidé v krajině hospodaří. Místní krajina v minulosti.	Výchova demokratického občana	Vycházka.
Říjen	Mapa ČR. Světové strany na mapě. Vysvětlivky mapy. Měřítko mapy. Měření na mapě. Místní krajina na mapě ČR. Sousední státy. ČR a její symboly.	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	
Listopad	Přírodní podmínky území ČR. Nížiny a vysočiny.	Environmentální výchova	
Prosinec	Vodstvo-řeky. Vodstvo- rybníky, přehradní nádrže.	Environmentální výchova	
Leden	Podnebí. Půdy, rostlinstvo, živočišstvo. Ochrana přírody, chráněné krajinné oblasti ČR.	Osobnostní a sociální výchova	
Únor	Oblasti ČR. Praha. Praha hlavní město. Praha a okolí.	Výchova demokratického občana	
Březen	Polabí. Řeka Labe. Na severu Čech. Na severozápadě a severovýchodě Čech.	Environmentální výchova	exkurze
Duben	Na západě Čech. Na jihu a východě Čech.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Severní Morava a Slezsko. Valašsko.	Osobnostní a sociální výchova	exkurze
Červen	Na Hané. Jižní Morava.	Mediální výchova, výchova demokratického občana	

Tabulka 26 - Vlastivěda ČR 4. ročník

TERMÍN	UČIVO – 5. ročník vlastivěda ČR	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Naše obec a její okolí. Místní krajina na turistické mapě Významné obce a objekty v místní krajině. Jak lidé v krajině hospodaří. Místní krajina v minulosti. Severní Morava.	Osobnostní a sociální výchova	Vycházka.
Říjen	Mapa ČR. Světové strany na mapě. Vysvětlivky mapy. Měřítko mapy. Měření na mapě. Místní krajina na mapě ČR. Sousední státy. ČR a její symboly. Jižní Morava.	Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova	
Listopad	Přírodní podmínky území ČR. Nížiny a vysočiny.	Environmentální výchova	
Prosinec	Vodstvo-řeky. Vodstvo-rybníky, přehradní nádrže.	Environmentální výchova	
Leden	Podnebí. Půdy, rostlinstvo, živočišstvo. Ochrana přírody, chráněné krajinné oblasti ČR.	Mediální výchova	
Únor	Oblasti ČR. Praha. Praha hlavní město. Praha a okolí. Vlastivědná čítanka.	Osobnostní a sociální výchova	
Březen	Polabí. Řeka Labe. Na severu Čech. Na severozápadě a severovýchodě Čech. Vlastivědná čítanka.	Environmentální výchova	exkurze
Duben	Na západě Čech. Na jihu a východě Čech. Vlastivědná čítanka.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Severní Morava a Slezsko. Valašsko. Vlastivědná čítanka.	Osobnostní a sociální výchova	exkurze
Červen	Na Hané. Jižní Morava. Vlastivědná čítanka.	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova	

Tabulka 27 - Vlastivěda ČR 5. ročník

Vlastivěda dějiny 4. a 5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda - dějiny

Ročník :

3.ročník:	1 hodina týdně
4.ročník:	1 hodina týdně
5.ročník:	1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žáci v tomto věku se dívají na dějiny očima současnosti. Je třeba proto stále dbát na rozvíjení jejich jasných představ o minulosti. Aby počáteční dějepisné vyučování tento základní úkol plnilo a minulost se zobrazovala v myslích žáků živě, je vhodné historická schémata a popisované děje provázet různým znázorněním minulosti. K tomu velmi pomohou další mezipředmětové vazby spojené s vlastivědnou výukou. Jsou to např. vazby se čtením, výtvarnou výchovou, matematikou, praktickými činnostmi i hudební výchovou. Dějinné události se žákům velmi dobře přiblíží a stanou se pro ně zajímavějšími, pokud mají příležitost své představy individuálně výtvarně i literárně ztvárnovat. K pochopení časových souvislostí napomohou časové přímkové rozdělení na stoleté úseky. Délku století je třeba dětem objasnit např. pomocí věku rodičů a prarodičů.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek.

Předmět vlastivědy na 1. stupni je založen hlavně na aktivních poznávacích činnostech (prožitky, modelové situace, experimenty, ...). Žáci se zde učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Pomáhá žákům propojit vzdělání s praktickým životem.

Cíle vzdělávací oblasti

- seznamovat žáky s významnými etapami našich národních dějin
- vyvolat u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země
- učit žáky zařazovat hlavní události časově do staletí
- poznávat, jak se život lidí vyvíjí a mění, jakým změnám podléhají věci kolem nás
- sledovat změnu staveb a způsobu života v průběhu staletí
- osvojovat si základní dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti
- utvářet pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- vést žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávat historii místa a kraje z dostupných zdrojů (členové rodiny, muzea, památky, knihovny)
- k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí využívat informační techniku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě. Využívá prvky dramatické výchovy, projektového a problémového vyučování, experimentu a práce s internetem.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět – dějiny 4.a 5.ročník

- žák se seznamuje s významnými etapami našich národních dějin
- zajímá se o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země
- zařazuje hlavní události časově do staletí
- poznává, jak se život lidí vyvíjí a mění, jakým změnám podléhají věci kolem nás
- sleduje změnu staveb a způsob života v průběhu staletí
- osvojuje si základní dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti
- utváří si pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- propojuje si místní, historické, zeměpisné a kulturní informace
- Poznává historii místa a kraje z dostupných zdrojů (členové rodiny, muzea, památky)
- k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí využívá informační techniku

TERMÍN	UČIVO – 3. – 5. ročník vlastivěda dějiny	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
Září	Pravěk Doba pověstí Život Slovanů	Osobnostní a sociální výchova	Výroba pravěkého nástroje Dramatické ztvárnění pověstí
Říjen	Velká Morava Svatý Václav Život na Velké Moravě	Osobnostní a sociální výchova	Dramatické ztvárnění pověstí
Listopad	České království Přemyslovci Karel IV.	Výchova demokratického občana	Práce s počítačem, vyhledávání informací
Prosinec	Jan Hus Husitské války Vláda Jiřího z Poděbrad	Výchova demokratického občana	Poznávání husitských zbraní
Leden	Bílá hora Jan Amos Komenský Český národ se probouzí	Výchova demokratického občana	Časová přímka
Únor	Doba temna Věda a technika Věk velkých vynálezů	Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.
Březen	První světová válka Československá republika Tomáš Garyk Masaryk		Výroba časové přímky
Duben	Druhá světová válka Vláda komunistické strany Mezi léty 1948 - 1989	Výchova demokratického občana	

Květen	Cesta k demokracii Česká republika	Výchova demokratického občana	
Červen	Naše vlast Opakování	Osobnostní a sociální výchova	

Tabulka 28 - Vlastivěda dějiny 3. - 5.ročník

Vlastivěda Evropa 5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda – Evropa

Ročník: 5. ročník 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Učivo se probírá s důrazem na střední Evropu. Náplní učiva je seznámit žáky se sousedními státy ČR, jejich polohou, přírodními podmínkami, hospodářskou a společenskou vyspělostí. Upřesnit polohu České republiky na mapě Evropy, orientovat se v evropských městech a střediscích cestovního ruchu. Předmět je doplněn mapkami evropských států a měst, vodstva a povrchu. V tomto předmětu děti využívají pracovní sešity, slepé mapy, nástěnné mapy, encyklopedie států a jejich vlajek a také PC.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět – vlastivěda Evropa

- žák umí popsat polohu České republiky v Evropě
- umí se orientovat na mapách střední Evropy a Evropy
- určuje a lokalizuje na mapách sousední státy ČR
- popíše polohu sousedních států ČR, stručně posoudí jejich přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost
- vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR
- vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu
- vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi

Formy realizace:

Výuka probíhá v kmenové třídě formou skupinové, společné nebo samostatné práce. Využívá prvky projektového vyučování. Pracuje s informacemi, které třídí a zpracovává. Rozšířením výuky může být nabídka cestovních kanceláří, vlastní poznatky a zážitky.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

TERMÍN	UČIVO – 5. ročník Vlastivěda - Evropa	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Planeta Země - zeměpisné sítě - světadíly a oceány - podnebné pásy - časová pásma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globus, mapa, PC, encyklopedie
Říjen	Evropa – poloha na Zemi - hranice Evropy - poloostrovy a ostrovy Evropy Povrch Evropy - nížiny a pohoří	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Slepé mapy, encyklopedie
Listopad	Podnebí Evropy - oceánské, vnitrozemské a přechodné - počasí v Evropě	Mediální výchova	Encyklopedie, PC, DVD
Prosinec	Vodstvo v Evropě - oceány, moře, zálivy, průlivy, jezera, řeky	Environmentální výchova	Slepé mapy, DVD, encyklopedie
Leden	Rostlinstvo a živočišstvo v Evropě - zaledněné ostrovy, tundra, tajga, step, subtropický les a křoviny	Environmentální výchova	Mapa, encyklopedie
Únor	Evropské státy a jejich hlavní města - Severní Evropa - Západní Evropa	Multikulturní výchova	Slepé mapy, encyklopedie
Březen	Evropské státy a jejich hlavní města - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa	Multikulturní výchova	Slepé mapy, encyklopedie
Duben	Evropské státy a jejich hlavní města - Střední Evropa Procvičování celé kapitoly	Osobnostní a sociální výchova	Slepé mapy, encyklopedie
Květen	Německo – hospodářsky nejsilnější stát v Evropě Rakousko – náš jižní soused Slovensko – země nám nejbližší	Multikulturní výchova	Slepé mapy, encyklopedie
Červen	Polsko – náš severní soused Závěrečné opakování	Mediální výchova	Zábavné kvízy, samostatná práce – cestovní kancelář

Tabulka 29 - Vlastivěda Evropa 5. ročník

Přírodověda – Lesní společenství

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda lesní společenství

Ročník: 4. ročník 1 hodina týdně
5. ročník 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

K předmětu přírodověda je zařazena jedna hodina týdně environmentální výchovy – lesní společenství, kde děti pracují s pracovními listy: „Les ve škole“, „Les a voda“.

Předmět přírodovědy na 1. stupni je založen hlavně na aktivních poznávacích činnostech (prožitky, modelové situace, experimenty, ...). Žáci se zde učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Pomáhá žákům propojit vzdělání s praktickým životem.

Cíle vzdělávací oblast

Cílem je pomoci žákům na základě poznání nejbližšího okolí a pochopení souvislostí a zákonitostí v něm poznat sebe sama a nalézt své místo mezi lidmi a orientovat se v životě, umožnit žákům pochopit základní globální problémy a převzít přiměřenou zodpovědnost za jejich řešení.

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, případně přímo v lese a v přírodě. Využívá prvky dramatické výchovy, projektového a problémového vyučování, experimentu a práce s internetem.

Očekávané výstupy v předmětu lesní společenství 4. a 5. ročník:

- žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činnostmi člověka
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka prospívat nebo škodit
- zkusí navrhnout nebo i uplatnit možnosti zlepšení životního prostředí ve svém okolí
- učít žáky vzájemné úctě, pomoci a snášenlivosti mezi sebou

- utvářet pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- vést žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací

TERMÍN	UČIVO – 4. – 5. ročník lesní společenství	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Cesta strojem času Co je potřeba k životu Život v lese – můj strom	Environmentální výchova	
Říjen	Mravenci Srniec obecný	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Referáty, samostatná práce s počítačem
Listopad	Seznámení se stromy Život stromů Druhy stromů – keltský kalendář	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova	
Prosinec	Symbolika lesa a stromů Lesní vegetační patra Lesní patra	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Leden	Potravní řetězce Stopy zvířat Smyslové vnímání přírody	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Práce s počítačem - referáty
Únor	Dřevo Co najdeme v lese Funkce lesa v krajině	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	
Březen	Les a voda Voda v lese Studánky	Environmentální výchova	
Duben	Život ve vodě Koloběh vody Studánky	Environmentální výchova	Vycházky do přírody, úprava studánky
Květen	Památné stromy Změř strom Strom jako obydlí	Environmentální výchova	
Červen	Lesní poezie Letokruhy Zkoumání letokruhů Lesní plody v lese	Environmentální výchova	Vycházky do přírody

Tabulka 30 - Přírodověda lesní společenství 4. - 5.ročník

1.5 Umění a kultura

1.5.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník:	1. ročník	1 hodin týdně
	2. ročník	1 hodin týdně
	3. ročník	1 hodin týdně
	4. ročník	1 hodin týdně
	5. ročník	1 hodin týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje proniknutí do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, poslechových a pohybových.

Cíl vzdělávací oblasti:

Seznámit žáky prostřednictvím estetických činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. Rozvíjení estetického citění. Rozvíjet schopnosti vyjadřovat se prostřednictvím tónu a zvuku. Pomocí vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností vést žáky k porozumění hudbě a hudebnímu umění, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání. Hudebními činnostmi rozvíjet hudebnost žáka, jeho hudební schopnosti a rozvíjet sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, hudebně pohybové a hudebně poslechové dovednosti. Vnímání hudby – naučit se naslouchat.

Hudební výchova 1. a 2. období

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

- na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- vyjadřuje pohybem znějící hudbu
- rozpozná dynamické změny v hudbě
- rozpozná některé hudební nástroje
- odlišuje hudbu instrumentální a vokální
- při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

Učivo vyučujícího předmětu Hudební výchova

- hlasová hygiena, pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus
- dvojhlas
- intonace
- orientace v notovém záznamu
- hudební doprovod pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře
- hudební hra-otázka, odpověď
- taktování
- pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru
- hudba vokální a instrumentální, umělá a lidová
- hudební styly a žánry

Formy realizace:

Výuka probíhá v prostorách kmenové třídy.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

Hudební výchova 1. – 2. ročník

TERMÍN	UČIVO – 1. – 2. ročník hudební výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Opakování písní z MŠ. Zvuk, tón. Jednoduchý hudební doprovod. Dýchání, výslovnost. Rytmus. Hudebně pohybové hry. Frázování. Melodie stoupá, klesá	Osobnostní a sociální výchova.	Hudební hádanky. Podpora předčtenářského a předpoptářského období. Příslušné písně k danému učivu
Říjen	Tón dlouhý, krátký. Hlavový tón. Hudební nástroje – zobcová flétna, klavír, housle, kytara. Poslech: L. W. Beethoven	Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova	Obrázky hudebních nástrojů. CD – poslech Příslušné písně k danému učivu
Listopad	Jednoduchý hudební doprovod. J. Šlitr Poslech: C. S. Saents	Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana	Hádanky. Malované písničky Příslušné písně k danému učivu
Prosinec	Čertovské říkanky Vánoční koledy. Poslech. Vánoční koledy. Zpěv.	Osobnostní a sociální výchova.	Vánoční tradice a zvyky. Příprava vystoupení Živý Betlém. Příslušné písně k danému učivu
Leden	Písničky z pohádek. Rytmizace a melodizace slov a krátkých textů. Pochod. Poslech: J. Brahms, N. Paganini	Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana	Hudební základy Malované pocity Příslušné písně k danému učivu
Únor	Hra na tělo.	Osobnostní a sociální	Obrázková písnička.

	Výslovnost. Poslech: E. Suchoň	výchova, Výchova demokratického občana	Příslušné písně k danému učivu
Březen	Hra na tělo. Poslech: A. Dvořák	Multikulturní výchova	Příslušné písně k danému učivu
Duben	Bude z nás kapela. Hra na tělo. Hudební pásmo pro maminky(výběr). Poslech: J.S. Bach R. Wagner	Osobnostní a sociální výchova.	Příslušné písně k danému učivu
Květen	Rytmus. Hudební nástroje. Poslech české státní hymny. Hra na tělo. Noty. Rytmizace. Hudební pásmo pro maminky. Poslech: L. Bocherini	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana	Příslušné písně k danému učivu
Červen	Písničky k táboráku. Poslech: A. Vivaldi N. A. R. Korsakov Písničky na tábor.	Multikulturní výchova	Hudební základ. Příslušné písně k danému učivu

Tabulka 31 - hudební výchova 1. - 2.ročník

Dodatek: Učivo se cyklicky opakuje v jednotlivých ročnících, ale je vždy dále rozvíjeno a prohlubováno. Učitel postupuje u každého žáka individuálně a podle konkrétně zjištěných dovedností hodnotí výkony žáků a jejich zlepšování. Ve druhém ročníku se rozšiřují vokální činnosti, poslechové činnosti, hudební nauka, instrumentální činnosti a hudebně pohybová činnost.

Hudební výchova 3. ročník

Učivo:

Hlasová výuka

- Pokračování v osvojených činnostech z předešlých ročníků (dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv), správný pěvecký postoj, osvojování pěveckého dělení slov, poslech
- Poznávání hudby zábavné, slavnostní, skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. v. Beethovena, B. Foerster, W. A. Mozarta, F. Chopina
- Zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů - klavír, dechové nástroje (pikola, příčná flétna, zobcová flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, trubka, pozoun, tuba).

Hudební nauka

- Seznámení s názvy not c – h, nota osminová, pomlky, taktování dvoudobého taktu, stupnice vzestupná i sestupná, dynamika, zhudebňování říkadel

Instrumentální činnost

- Zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje

Hudebně pohybová činnost

- Taktování na 2 doby, chůze dvoudobá, vyjádření hudební nálady

Dodatek: Učivo se cyklicky opakuje v jednotlivých ročnících, ale je vždy dále rozvíjeno a prohlubováno. Učitel postupuje u každého žáka individuálně a podle konkrétně zjištěných dovedností hodnotí výkony žáků a jejich zlepšování. Ve třetím ročníku se rozšiřují vokální činnosti, poslechové činnosti, hudební nauka, instrumentální činnosti a hudebně pohybová činnost. Prostřednictvím hudebních činností žák uplatňuje svůj hlasový potenciál v sólovém a skupinovém zpěvu a je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu.

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova

Hudební výchova 4. ročník

Učivo:

Hlasová výuka

- Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících
- Sjednocování hlasového rozsahu, počátky dvojhlasu, nácvik kánonu, rozšíření repertoáru lidových a umělých písní, zpěv české hymny

Poslech

- Rozšiřování hudby polyfonní a homofonní, lidová kapela, symfonický orchestr, rocková kapela, menuet, jazzový orchestr
- Zajímavosti o hudebních skladatelích – A. Dvořák, L. Janáček, L. v. Beethoven, J. Haydn, J. Mysliveček, P.I. Čajkovskij, B. Smetana, J. S. Bach, J. J. Ryba.

Hudební nauka

Dirigent, sbormistr, kapelník, orchestr, hudební nástroje noty, délka not, výška not, epizody ze života skladatelů, stupnice moll, dur, předvětí a závětí, taktování, píseň lidová a umělá, ukončená a neukončená melodie, třídění hudebních nástrojů – dechové dřevěné a žesťové, bicí, strunné smyčcové, drnkací a úderné.

Instrumentální činnost

- Improvizace předvětí, závětí, ostinato, prodleva
- Hra na Orffovské nástroje melodické a rytmické

Hudebně pohybová činnost

Pohybové vyjádření poslouchané hudby

Dodatek:

Učivo se cyklicky opakuje v jednotlivých ročnících, ale je vždy dále rozvíjeno a prohlubováno. Učitel postupuje u každého žáka individuálně a podle konkrétně zjištěných dovedností hodnotí výkony žáků a jejich zlepšování. Ve třetím ročníku se rozšiřují vokální činnosti, poslechové činnosti, hudební nauka, instrumentální činnosti a hudebně pohybová činnost. Prostřednictvím hudebních činností žák uplatňuje svůj hlasový potenciál v sólovém a skupinovém zpěvu a je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu.

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova

Hudební výchova 5. ročník

Učivo:

Hlasová výuka

Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících, sjednocování hlasového rozsahu, počátky dvojhlasu, zpěv české hymny

Poslech

Rozšiřování hudby polyfonní a homofonní, lidová kapela, symfonický orchestr, roková kapela, menuet, jazzový orchestr

Hudební nauka

Dirigent, sbormistr, kapelník, orchestr, hudební nástroje noty, délka not, výška not, epizody ze života skladatelů, stupnice moll, dur, předvětí a závětí

Instrumentální činnost

Improvizace předvětí, závětí, ostinato, prodleva
Hra na Orffovské nástroje melodické a rytmické

Hudebně pohybová činnost

Pohybové vyjádření poslouchané hudby

1.5.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník:	1. ročník	1 hodin	týdně
	2. ročník	1 hodin	týdně
	3. ročník	1 hodin	týdně
	4. ročník	2 hodiny	týdně
	5. ročník	2 hodiny	týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

V předmětu výtvarná výchova na prvním stupni základního vzdělání se žáci prostřednictvím činností seznamují s výtvarnými výrazovými prostředky, získané dovednosti jsou prakticky prezentovány na výstavách, výtvarných dílnách a při tematických projektech.

Cíl vzdělávací oblasti:

Na 1. stupni základního vzdělávání seznámit žáky pomocí výrazových prostředků s výtvarným uměním. vést k užívání estetických prostředků pro sebevyjádření. Pomocí školních výtvarných projektů přispět k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření. Vycházet z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Umožnit tvořivě esteticky ztvárnit pocity a prožitky. Používat obrazné

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

vyjádření jako prostředek komunikace. Přispět k rozvoji tvůrčích činností, estetického vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivosti a fantazie.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova 1. a 2. období

- rozpoznává prvky obrazného vyjádření – linie, tvar, barva...
- na základě vlastní zkušenosti používá vizuálně obrazných vyjádření k ztvárnění svých prožitků a zkušeností
- při tvůrčí činnosti používá barevné kontrasty, proporční vztahy, poměry světlostní
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji
- inspirace

Učivo

- linie, tvar, barevný kontrast, proporční vztahy, světlostní poměr
- práce s plochou a prostorem
- pohyb těla a jeho umístění v prostoru
- malba a kresba
- vizuálně obrazné vyjádření pomocí smyslového vnímání a fantazie
- interpretace v rámci skupiny a jejich porovnávání
- zdůvodnění výsledků vlastní tvorby podle schopností a zaměření

Průřezová témata:

Předmět výtvarná i etická výchova navazují a prolínají do dalších předmětů v rámci projektového vyučování, dávají dobrý prosto i k propojení s průřezovými tématy: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Výtvarná výchova 1. - 2. ročník

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. ročník – 1 hodina týdně

2. ročník – 1 hodina týdně

TERMÍN	UČIVO – 1. – 2. ročník výtvarná výchova	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, podle vyprávění, četby, filmu. Rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření, pozorování přírody a činnosti lidí, vztah postavy a prostředí. Barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie. Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury (otisk v barvě, frotáž, kresba, dotváření a kombinace přírodních materiálů), poznávání krásy živé a neživé přírody. Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ, vytváření prostorových útvarů seskupováním a kombinováním přírodních materiálů. Sledování základních přírodních zákonitostí na tvarových zajímavých přírodninách. Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí (lidských výtvorů), pozorování materiálu, pohybu – záznam pomocí elips, oválů, svislé a vodorovné, šikmé čáry jako prostředek rozvoje kreslířského pohybu ruky. Pozorování tvaru užitekových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu – výtvarné vyjádření v ploše i prostoru.</p>	<p>Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Výtvarné prostředky a materiály: Kresba – uhel, tužka, dřívko, tuš, křída. Malba – temperové barvy a vodové barvy, suchý a voskový pastel. Kombinované techniky – koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, kombinace přírodních materiálů. Modelování – keramická hlína, těsto, přírodní materiály. papír</p>
	<p>Práce dekorativní a prostorové Hry s barvou – poznávání vlastností barev a jejich výrazových možnostech – barvy základní a podvojně, světlé a tmavé a kontrastní. Při hře s linií – poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností, ověřování a kultivace vedení linie v různých materiálech – přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zředování čar, násobení linie při vyhledávání správného tvaru. Rozvíjení citu pro prostor – poznávání základních prostorových útvarů. Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení různých prvků, jejich otisky a odlití). Rytmičné řešení plochy ve světlých a tmavých barvách. Kompozice plochy s použitím libovolných prvků (např. geometrie)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova.</p>	
	<p>Výtvarné umění a životní prostředí Aktivní práce s ilustrací (Josef Lada, Helena Zmatlíková, Jiří Trnka, Zdeněk Smetana) Funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrací. Seznamování s různými druhy výtvarného umění: malířství, sochařství, grafika (výstavy a galerie).</p>	<p>Mediální výchova Multikulturní výchova Environmentální výchova</p>	

	Poznávání některých aspektů kultury odívání a bydlení: Průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí. Návštěvy výstav a galerií. Využití témat k besedám a motivacím výtvarných činností.		
--	---	--	--

Tabulka 32 - Výtvarná výchova 1. - 2.ročník

Pozn.: V předmětu výtvarná výchova 1. a 2. ročník nejsou uvedeny časové termíny. Tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání a interpretace se rozvíjejí a obměňují na základě jedinečných pocitů, prožitků, komunikace ... S vyšším ročníkem se tvůrčí činnosti rozšiřují a rozvíjejí.

Výtvarná výchova 3. - 5. ročník

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník:

3.ročník	1 hodiny týdně
4.ročník	2 hodiny týdně
5.ročník	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

- Vlastní tvůrčí výstupy na základě využití výtvarných technik.
- Uspořádání výtvarných vyjádření v prostoru, v ploše, objemu.
- Osobitost vyjádření zážitků, pocitů, postřehů se správnou volbou prostředků vyjádření.
- Zapojení vizuálně obrazných vyjádření do vlastní komunikace v sociálních vztazích.

Učivo vyučovaného předmětu:

Viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, společné nebo samostatné práce, v kmenové třídě, případně přímo v obci, v přírodě, ve výstavních síních.

Průřezová témata:

Předmět výtvarná i etická výchova navazují a prolínají do dalších předmětů v rámci projektového vyučování, dávají dobrý prosto i k propojení s průřezovými tématy: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

TERMÍN	UČIVO – 3. – 5. ročník výtvarná výchova	PRŮŘEZOVÁ	POZNÁMKY
---------------	--	------------------	-----------------

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

		TÉMATATA	
	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti (linie, tvary, objemy, světlo, barvy, podobnost, kontrast, rytmus, proměny a kombinace) Uspořádání objektů do celků Vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vyjádření hmatových, sluchových, pohybových a chuťových podnětů vizuálně) Výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, PC, reklamy, vkus- nevkus</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova</p>	<p>Vnímání modelu hmaten (tvář, krabice), malovaná vůně, jablíčkové obrázky, ... Vyjádření pocitů (radost, smutek, nuda, ...)</p>
	<p>Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ, zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, ...) Typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace textu, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, reklama, elektronický obraz, ...) Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – z hlediska vnímání (vizuální, statické, dynamické), z hlediska motivace (fantazie, předloha)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova</p>	<p>Malovaná hudba (strašidla), malovaný pocit, nálada, já člověk, ... Mandaly Prenatální vývoj člověka</p>
	<p>Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj ke komunikaci – utváření a zdůvodňování, porovnání s cizími pracemi Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – - v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin (ve škole i mimo školu), vlastní vysvětlení záměru a obsahu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana Vých. k. myšlení v globál. souvislostech Multikulturní výchova</p>	<p>Zakleté srdce, Moje linie – setkání s kamarádem, se sokem, s bráškou - barevné bavlnky, čáry, ruce – dotyky, stromy přátelství</p>

Tabulka 33 - Výtvarná výchova 3. - 5.ročník

Pozn.: V předmětu výtvarná výchova 4. a 5. ročník nejsou uvedeny časové termíny. Tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání a interpretace se rozvíjejí a obměňují na základě jedinečných pocitů, prožitků, komunikace ... S vyšším ročníkem se tvůrčí činnosti rozšiřují a rozvíjejí.

Dodatek: Výtvarná výchova 1. – 5. ročník využívá roční období, jeho pestrost, svátky a tradice. Práce dětí jsou využité jako dárky k Vánocům, Velikonočním svátkům, pro budoucí prvňáčky, k Svátku matek, ale také na prodejních trzích v Holovousích – Slavnosti malináče

1.6 Člověk a zdraví

1.6.1 Tělesná výchova

Tělesná výchova 1. a 2. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník:
1.ročník 2 hodiny týdně
2.ročník 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova rozvíjí u žáků fyzické a psychické schopnosti, pohybové dovednosti a vede žáky k poznání a rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů, které ovlivňují způsob jejich života. Vede žáky k pochopení hodnoty zdraví uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Cíl vzdělávací oblasti:

Vzhledem k prioritám školy, cílům a kompetencím kladným osobním příkladem učitele a celkovou příznivou atmosférou ve škole ovlivňovat činnosti související se zdravím. Provádět preventivní ochranu zdraví a upevňovat hygienické a zdravotně preventivní návyky. Rozhodovat se ve prospěch zdraví. Směřovat k poznávání vlastních pohybových možností a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Pro podporu zdraví, regeneraci sil, rozvoj zdatnosti a výkonnosti a pro uspokojování vlastních potřeb zařezovat do denního režimu pohybové činnosti.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova 1. a 2. období:

- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím
- V souladu s individuálními předpoklady zvládá pohybové činnosti a usiluje dále o jejich zlepšení
- Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- Spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, adekvátně reaguje na situaci úrazu spolužáka
- Jedná v duchu fair play, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- Užívá základní tělocvičné názvosloví

Učivo:

- Příprava před pohybovou činností, napínací a protahovací cvičení, uklidnění po zátěži
- Zdravotně zaměřená průpravná a relaxační cvičení
- Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- Hygiena při pohybových činnostech, vhodné oblečení a obutí

- Bezpečnost při pohybových činnostech – bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání cvičebního nářadí a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
- Pohybové hry
- Základy gymnastiky
- Kondiční a rytmické cvičení s hudbou
- Základy atletiky: rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem
- Základy sportovních her
- Turistika a pobyt v přírodě
- Plavání
- Hry na sněhu
- Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- Zásady chování a jednání při pohybových činnostech
- Měření pohybových dovedností
- Správné způsoby držení těla
- Speciální cvičení zdravotní tělesné výchovy

Formy realizace

- **Forma vyučovací hodiny**
Výuka probíhá převážně na školním hřišti, v zimním období výuka probíhá ve školní tělocvičně v budově školy
- **Plavecký výcvik**
Výcvik probíhá v plaveckém areálu v Hořicích. Jedná se o cyklus 10x 2hodiny týdně

TERMÍN	UČIVO – 1. – 2. ročník tělesná výchova	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
Září	Sportovní hry základy sportovních her průpravná sportovní cvičení sportovní hry pro rozvoj rychlosti technika házení, držení a chytání míče technika přihrávky rukou a nohou hry se zjednodušenými pravidly	Osobnostní a sociální výchova.	Míče různé velikosti a hmotnosti. Florbal hole, míček Vybíjená Kopaná
Říjen	Plavecký výcvik signály pro dorozumívání v prostředí bazénu Základní hygiena při plaveckém výcviku Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu Průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností Splývání Dýchání do vody	Osobnostní a sociální výchova.	Ručník, plavky, mýdlo
Listopad	Pohybové hry základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při různých druzích her pohybové hry s různým náčiním pohybové hry soutěživé a bojové pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti	Osobnostní a sociální výchova	Míče různé velikosti
Prosinec	Gymnastika základní gymnastická průpravná cvičení správné gymnastické držení těla soustředění na cvičení cvičení svalového napětí a uvolnění celého těla	Osobnostní a sociální výchova.	Žíněnky

	základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení kotoul vpřed, kotoul vzad		
Leden	Průpravná, kondiční, relaxační cvičení Příprava organismu pro různé pohybové činnosti Soustředění při cvičení Správné držení těla Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení Protahovací a napínací cvičení Cvičení dechová relaxace Vytrvalostní cvičení Cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností	Osobnostní a sociální výchova.	
Únor	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou Základní estetický pohyb těla a jeho částí – chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla Rytmizovaný pohyb Nápodoba pohybem	Osobnostní a sociální výchova.	CD přehrávač
Březen	Průpravné přetahy a přetlaky Zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních Zpevňování těla, správné dýchání Cvičení se švihadlem Technika přihrávkou rukou a nohou Vybíjená, sportovní hry	Environmentální výchova	lano
Duben	Atletika Průpravná běžecká cvičení Pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce rychlý běh do 30m, rychlý běh do 60m běh v terénu prokládaný chůzí Hod kriketovým míčkem Skok do dálky	Osobnostní a sociální výchova.	Stopky Pásmo Kriketový míček
Květen - Červen	Turistika v přírodě Způsob pohybu v terénu a chování v přírodě Správné oblečení pro turistiku První pomoc při poraněních Ochrana před ohněm a popálením Základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě Základní dopravní a turistické značky Orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech Elementární ochrana přírody Chůze v terénu do 8km Chůze, běh po vyznačené trase Aplikace pohybových her v přírodním prostředí	Environmentální výchova	

Tabulka 34 - Tělesná výchova 1. - 2.ročník

Tělesná výchova 3. – 5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník:	3.ročník	2 hodiny týdně
	4.ročník	2 hodiny týdně
	5.ročník	2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova rozvíjí u žáků fyzické a psychické schopnosti, pohybové dovednosti a vede žáky k poznání a rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů, které ovlivňují způsob jejich života. Vede žáky k pochopení hodnoty zdraví uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Cíl vzdělávací oblasti:

Vzhledem k prioritám školy, cílům a kompetencím kladným osobním příkladem učitele a celkovou příznivou atmosférou ve škole ovlivňovat činnosti související se zdravím. Provádět preventivní ochranu zdraví a upevňovat hygienické a zdravotně preventivní návyky. Rozhodovat se ve prospěch zdraví. Směřovat k poznávání vlastních pohybových možností a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Pro podporu zdraví, regeneraci sil, rozvoj zdatnosti a výkonnosti a pro uspokojování vlastních potřeb zařezovat do denního režimu pohybové činnosti.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova 1. a 2. období

- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím
- V souladu s individuálními předpoklady zvládá pohybové činnosti a usiluje dále o jejich zlepšení
- Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- Spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, adekvátně reaguje na situaci úrazu spolužáka
- Jedná v duchu fair play, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- Užívá základní tělocvičné názvosloví
- Reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti

Učivo

- Příprava před pohybovou činností, napínací a protahovací cvičení, uklidnění po zátěži
- Zdravotně zaměřená průpravná a relaxační cvičení
- Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- Hygiena při pohybových činnostech, vhodné oblečení a obutí
- Bezpečnost při pohybových činnostech – bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání cvičebního nářadí a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
- Pohybové hry

- Základy gymnastiky
- Kondiční a rytmické cvičení s hudbou
- Přípravné úpoly
- Základy atletiky: rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, skok vysoký
- Základy sportovních her
- Turistika a pobyt v přírodě
- Plavání
- Hry na sněhu
- Návuk techniky běžeckého a sjezdového lyžování
- Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- Zásady chování a jednání při pohybových činnostech
- Měření pohybových dovedností
- Správné způsoby držení těla
- Speciální cvičení zdravotní tělesné výchovy

Formy realizace

- **Forma vyučovací hodiny**
Výuka probíhá převážně v prostorách tělocvičny a na hřišti
- **Plavecký výcvik**
Výcvik probíhá v plaveckém areálu v Hořicích. Jedná se o cyklus 10x 2hodiny týdně
- **Projekty**
Pobyt v přírodě
 - Zimní (běžecké a sjezdové lyžování)
 - Letní (stanování, cykloturistika, pěší turistika)
 - jednodenní pěší nebo cyklistické výlety
 - dopravní hřiště – „řidičák“ na kolo

Průřezová témata:

Environmentální výchova, Osobností a sociální výchova

TERMÍN	UČIVO – 3. – 5. ročník tělesná výchova	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Září	Běžecká abeceda Přípravná běžecká cvičení Technika házení, držení a chytání míče, zastavení Pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce Vytrvalý běh do 1000 m Rychlý běh do 60 m Skok do dálky Polovysoký start Nízký start Přípravné přetahy a přetlaky Zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	Osobnostní a sociální výchova	Míče různé velikosti a hmotnosti Florbalové hole, Míček Lano Švihadla Stopky
Říjen	Základní spolupráce ve hře Přípravná sportovní cvičení Sportovní hry pro rozvoj rychlosti Technika házení, držení a chytání míče, zastavení Využití přírodního prostředí pro pohybové hry Hod míčkem z rozběhu	Osobnostní a sociální výchova.	Míče různé velikosti a hmotnosti Kriketový míček Pásmo a stopky

ZŠ a MŠ Chodovice - Škola pro život

	Spojení rozběhu s odhodem Skok do dálky		
Listopad	Běh v terénu prokládaný chůzí Pohybové hry s různým náčiním Pohybové hry soutěživé a bojové Pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti Správné držení těla Průpravná a koordinační cvičení Kompenzační a dechová cvičení Psychomotorická a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova.	
Prosinec	Průpravné přetahy a přetlaky Zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních Zpevňování těla, správné dýchání Základní taneční krok 2/4 3/4 Základní estetický pohyb těla a jeho částí- chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla Rytmizovaný pohyb Nápodoba pohybem Základní spolupráce ve hře Průpravná sportovní cvičení Sportovní hry pro rozvoj rychlosti	Osobnostní a sociální výchova.	Lano Švihadla CD přehrávač Míče
Leden	Technika házení, držení a chytání míče, zastavení Technika přihrávky rukou vrchní, trčením hry se zjednodušenými pravidly Bezpečnost při různých druzích her Pohybové hry s různým náčiním Základní gymnastická průpravná cvičení Správné gymnastické držení těla Soustředění na cvičení Cvičení svalového napětí a uvolnění celého těla	Osobnostní a sociální výchova.	Míče různé velikosti a hmotnosti Žíněnky Lavičky Švédská bedna Žebřiny
Únor	Základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení Kotoul vpřed, vzad Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, stoj na rukou s dopomocí	Osobnostní a sociální výchova.	Žíněnky Lavičky Švédská bedna Žebřiny
Březen	Protahovací a napínací cvičení Cvičení dechová Vytrvalostní cvičení Technika házení, držení a chytání míče, zastavení Technika přihrávky rukou vrchní, trčením hry se zjednodušenými pravidly	Environmentální výchova	Různé druhy míče
Duben	Průpravné přetahy a přetlaky Zpevňování těla, správné dýchání Běžecská abeceda Průpravná běžecská cvičení Technika házení, držení a chytání míče, zastavení Pohybové hry pro rozvoj běžecské rychlosti a startovní reakce Vytrvalý běh do 1000 m Rychlý běh do 60 m	Environmentální výchova	Míče různé velikosti a hmotnosti Florbalové hole, Míček Lano Švihadla Stopky
Květen	Sportovní hry pro rozvoj rychlosti Hod míčkem z rozběhu Spojení rozběhu s odhodem Skok do dálky, do výšky (nácvik nůžky) Využití přírodního prostředí pro pohybové hry	Environmentální výchova	Kriketový míček Pásma Zařízení pro skok do výšky
Červen	Procvičování		

Tabulka 35 - Tělesná výchova 3. – 5.ročník

Dodatek: Děti se účastní Malé chodovické olympiády, která je pořádána pro okolní malotřídní školy. Ke konci školního roku pořádá některá z okolních malotřídních škol turnaje ve fotbale a vybíjené.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tělesná výchova 3. - 5. ročník - komentář

Z hlediska vývoje žáků a jejich pohybové úrovně je učivo povinného předmětu TV členěno do dvou na sebe navazujících etap. Obsah předmětu je vyučován v tematických blocích, a proto jsme osnovy členily podle tematických celků. Tematický celek plavání do výuky zařazujeme formou kurzu. Pohybové činnosti z průpravných úpolů zařazujeme v rámci témat Pohybové hry a průpravná cvičení. Činnosti v přírodě propojujeme s environmentální výchovou a dopravní výchovou. Děti jsou vedeny k turistice a pobytům v přírodě:

Táboření(červen)

- chůze do 15 km, cykloturistika
- základy bezpečnosti při jízdě na kole
- základní dovednosti spojené s tábořením
- způsob pohybu v terénu a chování v přírodě
- správné oblečení pro turistiku
- první pomoc při poraněních
- ochrana před ohněm a popálením
- základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě
- základní dopravní a turistické značky
- stravování a pití na turistické akci
- orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech

Zimní pobyt v přírodě(leden, únor)

- základy bezpečnosti při jízdě na sjezdovce
- základy bezpečnosti při jízdě ve stopě
- základní dovednosti spojené s pobytom na horách
- způsob pohybu v terénu a chování v přírodě
- správné oblečení pro turistiku v zimním období
- první pomoc při poraněních
- základní zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě
- stravování a pití na turistické akci
- orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech
- základy běžeckého a sjezdového lyžování
- průpravná cvičení
- bruslení

TV tvoří základ pro vzdělávání v daných oblastech, ale své pohybové dovednosti si žáci dále ověřují a upevňují ve sportovním kroužku.

Protože jsou pohybové schopnosti a dovednosti určeny somatotypem žáků a jejich předpoklady, proto neurčujeme výstupy (výkony a úroveň dovedností) pro jednotlivé ročníky, ale pro delší období. I když výstupem je vždy osobní výkon žáka, nevymezujeme výstupy striktně, protože žáci díky rozdílnému zrání a vývoji se k ucelené podobě dovedností dopracovávají za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu u výstupů často používáme formulaci „ Zvládá podle svých předpokladů...“ Učivo se cyklicky opakuje v jednotlivých ročnících, ale je vždy dále rozvíjeno a prohlubováno. Učitel postupuje u každého žáka individuálně a podle konkrétně zjištěných dovedností hodnotí výkony žáků a jejich zlepšování.

1.7 Člověk a svět práce

1.7.1 Člověk a svět práce

Praktické činnosti 1. – 2. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník:

1. ročník	1 hodina	týdně
2. ročník	1 hodina	týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Praktické činnosti vede žáky k získávání dovedností v oblastech různých lidských činností.

Cíl vzdělávací oblasti:

Zaměřovat se na praktické pracovní dovednosti v oblastech: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Při práci s různými materiály si osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky. Vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci, k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých výsledků práce, k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Praktické činnosti 1. stupeň 1. a 2. období

- žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- zvládá při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- umí ošetřovat a pečovat o pokojové i jiné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- orientuje se v základním vybavení kuchyně

Učivo:

- vlastnosti materiálu- přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, drát
- pracovní pomůcky a pracovní nástroje
- organizace práce

- stavebnice, práce s předlohou, s návodem,
- základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

TERMÍN	UČIVO – 1. – 2. ročník praktické činnosti	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
Září	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálů. Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Vytváření návyku organizace a plánování práce. Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování	Environmentální výchova	
Říjen	Práce s modelovací hmotou, s hlinou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, poznávání vlastností materiálu.		
Listopad	Práce s papírem a kartonem: překládání, skládání, stříhání, trhání..., vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, jednoduché skládky a vystřihovanky, rozlišování druhů zpracovaného papíru (novinový, balicí, kreslicí).		
Prosinec	Práce s textilem: odměřování a navlečení nitě do jehly, uzlík, šití stehem – předním, zadním, perličkovým, přišívání knoflíků. Vánoční výrobky		
Leden	<u>Konstrukční činnosti</u> Seznámení se s návodem a předlohami stavebnice, možnostmi využití: Sestavování modelů dle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic. Vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic z volného a dostupného materiálu. Montáž, demontáž a údržba stavebnic.		
Únor	Práce s papírem a kartonem: překládání, skládání, stříhání, trhání..., vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, jednoduché skládky a vystřihovanky, rozlišování druhů zpracovaného papíru (novinový, balicí, kreslicí) Velikonoční výrobky		
Březen	<u>Pěstitelské práce</u> Ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení a rozmnožování. Exkurze do zahradnictví.		
Duben	<u>Příprava pokrmů</u> Kuchyně – základní vybavení, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů, udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky. Potraviny a jejich jednoduchá úprava – výběr a nákup potravin, skladování, příprava jednoduchých pokrmů ze studené kuchyně, úprava ovoce a zeleniny za studena, nápoje. Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání pro běžné stolování: slavnostní prostírání – narozeniny (souvislosti s tradicemi), obsluha a chování u stolu, zdobné prvky při úpravě stolu, vazba a úprava květin.	Osobnostní a sociální výchova	
Květen	Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem,	Environmentální výchova	
Červen	Práce s kartonem, textilem, drátem, folií,...		

Tabulka: Člověk a svět práce – 1. - 3. ročník

Praktické činnosti 3. – 5. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník:
3. ročník 1 hodina týdně
4. ročník 1 hodina týdně
5. ročník 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

- Vede žáky k získání přehledu a dovedností v oblastech různých lidských činností, pomáhá ke zlepšení profesní orientace žáků.
- Cíle vzdělávací oblasti:
- Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků své práce
- Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky v různých pracovních oblastech, učí se práci i organizovat a využívat k ní vhodné nástroje a pracovní pomůcky.
- Učí se poznávat různé pracovní oblasti, vztahy mezi technikou a životním prostředím, chápat práci jako prostředek seberealizace.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru:

- Práce s drobným materiálem (organizace, bezpečnost, 1. pomoc)
- Konstrukční činnosti (organizace, bezpečnost, 1. pomoc)
- Pěstivelské práce (organizace, bezpečnost, 1. pomoc)
- Příprava pokrmů (organizace, bezpečnost, 1. pomoc)

Učivo vyučovaného předmětu: viz. tabulka

Formy realizace:

Výuka probíhá formou skupinové, frontální i individuální práce a projektového vyučování. Realizace je praktikována ve škole, na školním pozemku, ale i v prostředí mimoškolním (exkurze, slavnosti, výstavy, besídky a vícedenní pobyty)

Průřezová témata:

Předmět výtvarná i etická výchova navazují a prolínají do dalších předmětů v rámci projektového vyučování, dávají dobrý prostor i k propojení s průřezovými tématy: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana

TERMÍN	UČIVO 3. – 5. ročník praktické činnosti	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	POZNÁMKY
	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> - práce s přírodninami, keramickou hlinou, papírem, kartonem, textilem, drátem, folií, pedigem, hedvábím,... - využití prvků lidových tradic (např. malování perníků, svíčky, ozdoby, věnce, svícny, keramika, šití, vyšívání, drátování, tepání, malování kraslic, košíkářství...) - zásady hygieny, bezpečnosti, 1. pomoc 		Navštěva galerie a muzea v Hořicích, Projekty: Posvícení, advent, Vánoce, Tři králové, Velikonoce, Vynášení Smrtky, Čarodějnice, Den země
	Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> - práce podle návodu, plánu, náčrtku, předlohy - práce se stavebnicemi - Bezpečnosti, 1. pomoc 		Model obce, města, krajiny, historické modely Stavebnice Modely těles Ptačí budky
	Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin v místnosti i na zahradě (okrasné, léčivky, koření, zelenina,...) - práce na školním pozemku - péče o vlastní pokojovou rostlinu - rostliny jedovaté, drogy, alergie - zásady hygieny, bezpečnosti, 1. pomoc 		Vlastní květina (Malý princ – člověk je zodpovědný za to, co k sobě připoutal), květináč pro maminku, Vánoční a velikonoční vazba Technika práce a využití pracovního náčiní
	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> - Učí se orientovat ve výběru, nákupu a uskladnění zdravých potravin - rozlišuje zdraví prospěšné a neprospěšné potraviny(cukry, tuky, vitamíny) - Umí připravit stůl pro správné stolování, zná pravidla stolování - Orientuje se v základním vybavení kuchyně (technika v kuchyni) - zásady hygieny, bezpečnosti, 1. pomoc 		Otesánek, Co se jí u nás a ve světě, zásady správné výživy,... Potravinová pyramida Pečení perníčků – Vánoce, Velikonoce Pečení cukroví Služby v jídelně

Tabulka 36 - Praktické činnosti 3. - 5.ročník

Pozn.: V předmětu Člověk a svět práce 3. - 5. ročník nejsou uvedeny časové termíny.

Tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů se během školního roku střídají a prolínají. Pracovní dovednosti se zvyšují s rostoucím věkem dítěte.